Nr. 145 Czwartek 25 Maja 1939 r. Rocznik XLVI

Redakcja i Administracja
Warszawa
ul. Warecka 7— Tel. 5.06.78

Kraków
ul. Św. Tomasza 11-a
Telefon 103.10

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ
WYCHODZI CODZIENNIE RANO
WYDAWCA: RADA NACZELNA P. P. S.

Cena 10 groszy za numer
Miesięcznie złotych 2.50
Zagranicą złotych 5.60
Konto P.K.O. w Warszawie Nr. 29.129
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 100

Warunki prenumeraty: w Krakowie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 60, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-cio szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Chybiony efekt i spóźniona demonstracja

Sojusz włosko-niemiecki nie wywołał większego wrażenia

Sojusz niemiecko - włoski nie wywołał większego wrażenia ani w kołach politycznych Francji ani w prasie francuskiej. Samo podpisanie uważane jest za spóźnioną demonstrację i za akt formalny, który i tak nic nie zmienia w rzeczywistym układzie stosunków. Dzienniki paryskie traktują ten akt nawet z pewnego rodzaju ironią. „Temps" w artykule wstępnym, poświęconym uroczystości berlińskiej podkreśla, że Włochy faszystowskie dość długo wahały się, czy związać się formalnymi zobowiązaniami z Niemcami, zdając sobie dobrze sprawę, że system dotychczasowy funkcjonował przede wszystkim na korzyść Berlina. Ostatecznie Włochy ujrzały się wciągnięte w sytuację, w której musiały zająć stanowisko. „Temps" ironicznie zwraca uwagę, że pisanie o bloku 150 milionowym jest efektem chybionym, gdyby bowiem chodziło o podsumowanie ludności poszczególnych krajów, związanych ze sobą układami, to można byłoby wskazać, że blok złożony z imperium brytyjskiego i imperium francuskiego, wyglądałby daleko bardziej imponująco (obejmuje bowiem ok. 550 milionów ludzi).

OBOJĘTNOŚĆ LONDYNU

Prasa angielska potraktowała uroczystości niemiecko - wolskie w Berlinie z wyjątkową nonszalancją, jako wydarzenie zupełnie podrzędne. Pisma wieczorne podały krótką wiadomość agencyjną bez komentarzy.

JAPONIA PRZESYŁA ŻYCZENIA ALE SAMA NIE CHCIAŁA PRZYSTĄPIĆ DO PAKTU

Premier Hiranuma oświadczył przedstawicielom prasy, iż Rząd japoński przesłał serdeczne życzenia Niemcom i Włochom z powodu podpisania włosko-niemieckiego sojuszu. Japonia — dodał premier — pragnie utrzymać ścisłe stosunki z Niemcami i Włochami.

NA GŁOWĘ UPADLI

Sojusz zawarty między Berlinem a Rzymem komentowany jest przez prasę w najwyższych superlatywach. Dzienniki przedstawiają go jako dokument, którego porównać nie można z żadnym aktem politycznym, zawartym kiedykolwiek na świecie (?) i to nie tylko pod względem doniosłości politycznej i strategicznej, lecz nawet pod względem uczuć ideologicznych i gorących sentymentów, łączących oba kraje (?).

Spotkanie na Dunaju

Jugosławia i Rumunia wobec sytuacji europejskiej

Jugosłowiański minister spraw zagranicznych Markovicz powrócił wczoraj rano do Białogrodu ze spotkania, jakie miał na Dunaju z rumuńskim ministrem spraw zagranicznych Gafencu. O spotkaniu tym nie wydano żadnego komunikatu, gdyż miało ono charakter informacyjny i prywatny.

**

Na temat spotkania ministrów Markovicza i Gafencu, jugosłowiański dziennik „Polityka" pisze: ministrowie spotkali się na pokładzie statku rumuńskiego „Mircel Batram" pod Turnu-Severin na Dunaju. Obaj ministrowie odbyli długą rozmowę, która jak zawsze ożywiona była głęboką przyjaźnią i pełnym zrozumieniem się wzajemnym.

Markovicz i Gafencu wymienili poglądy na ostatnie wydarzenia. Dziennik podkreśla dalej, że w ciągu ostatnich miesięcy jest to piąte spotkanie pomiędzy ministrami spraw zagranicznych Jugosławii i Rumunii ,co świadczy o ścisłej współpracy dyplomatycznej między obu krajami .

Płynąc po Dunaju ministrowie zwiedzili wyspę Ada Kaleh pod Turnu Severin i stare malownicze miasto tureckie, które zachowało swój wschodni czar z wysokimi minaretami i starym bazarem.

Tym samym statkiem min. Markovicz powrócił do Białogrodu.

Tajemnicze Kielce

Wczoraj do chwili zamknięcia numeru nie otrzymaliśmy jeszcze żadnej wiadomości o wynikach głosowania do Rady Miejskiej w Kielcach. Na próbę telefoniczną otrzymania informacji w samych Kielcach — odpowiedziano nam, że nie można ani rusz „złapać" dwóch panów przewodniczących komisji obwodowych.

Ponieważ znacznie większe miasta, niż Kielce, zdołały znacznie prędzej ustalić wyniki głosowania,—należałoby może wyjaśnić, dlaczego akurat Kielce wykazują tak daleko posuniętą nieudolność.. arytmetyczną. Bo chodzi wszak tylko o zesumowanie głosów oddanych. Nie taka to znowu filozofia.

Zakonspirowane pożegnanie

Legionu niemieckiego w Hiszpanii

Prasa madrycka donosi o uroczystościach, jakie odbyły się wczoraj w Leon w celu pożegnania legionu niemieckiego. Na uroczystości te dopuszczeni zostali jedynie dziennikarze hiszpańscy, włoscy i niemieccy. Defiladę legionu niemieckiego odebrał gen. Franco w obecności ambasadorów włoskiego, niemieckiego i portugalskiego, poczym wygłosił przemówienie, w którym zaznaczył, że legion „Condor" jest dla niego jedną z instytucyj krucjaty hiszpańskiej. Mowę swą zakończył gen. Franco zapewnieniem, że Hiszpania zachowa na zawsze wspomnienie narodu niemieckiego i jego wodza. W imieniu legionu odpowiedział gen. von Richthofen. Na zakończenie uroczystości dowódcy legionu niemieckiego wydali bankiet na cześć gen. Franco.

Tajne klauzule w pakcie?

Virginio Gayda, komentując na łamach „Giornale d'Italia" nowy traktat sojuszniczy, podpisany w Berlinie, informuje na wstępie, że do traktatu tego dołączone zostaną inne tajne konwencje, które będą zredagowane przez odpowiednie komisje włosko-niemieckie.

Katastrofalna burza gradowa

Część powiatu limanowskiego, t. j. okolice Jodłownika, Msłowa, Kostrzy, Rzeki, Lipia, Sadek, Wilkowic, Janowic i Pogórzan nawiedziła niebywałej siły burza gradowa, w czasie której nastąpiło oberwanie się chmury. Gęsty grad wielkości orzecha włoskiego padał bez przerwy przeszło godzinę, wyrządzając wielkie spustoszenie w plonach na przestrzeni 12 klm. W niektórych miejscach szkody w plonach sięgają 90 proc., a przeciętnie na całym obszarze gradobicia szkody sięgają do 60 proc.

Wojsko w walce z szarańczą

Południowe obszary Bułgarii nawiedzione zostały ostatnio klęską szarańczy. Celem zwalczania unoszących się w postaci ciemnych chmur owadów wysłano wojsko oraz młodzież szkolną. Równocześnie z szarańczą pojawiły się stada bocianów, których ilość wzrasta z każdą godziną. Dotychczas naliczono na zagrożonych szarańczą obszarach przeszło 5 tysięcy bocianów, które pomagają ludziom w walce z szarańczą.

Niedzielne wybory do Rad Miejskich

Tak wygląda kraj...

Podaliśmy w poprzednim numerze pierwsze wiadomości o przebiegu wyborów samorządowych z dnia 21 maja w różnych okolicach kraju.

Napływają dalsze wiadomości o rezultacie tych wyborów. Wiadomości te podajemy poniżej:

CZĘSTOCHOWA.

P. P. S. i Klasowe Związki Zawodowe — 7 mandatów.
Str. Narodowe — 16 mandatów.
„Ozon" — 9 mandatów.
Bund — 1 mandat.
Żydzi mieszczańscy — 9 mandatów.
Ch. D. — 6 mandatów.

CHEŁM LUBELSKI.

P. P. S. — 8 mandatów.
OZN. — 11 mandatów.
Str. Narodowe — 2 mandaty.
Bezpartyjni — 1 mandat.
Ugrupowania żydowskie — 10 mandatów.

ŁUKÓW.
(woj. lubelskie)

PPS. uzyskała 6 mandatów.

BARCIN.
(woj. pomorskie)

PPS. — 6 mandatów.
OZN. — 6 mandatów.

RYPIN.
(woj. pomorskie).

PPS. — 6 mandatów.
OZN. — 7 mandatów.
Str. Narodowe — 1 mandat.
Żydzi mieszczańscy — 2 mandaty.

**

Z innych miejscowości województwa pomorskiego PPS. uzyskała: 2 mandaty w Aleksandrowie Kujawskim,
2 — w Radziejowie Kujawskim,
3 — w Dobrzyniu nad Wisłą,
1 — w Dobrzyniu nad Drwęcą,
2 mandaty w Lubieniu, 1 — w Lubrańcu, 1 — w Przedeczy, 1 — w Chojnicach.

Wilno

Blok Demokratyczny — P. P. S., klasowe związki zawodowe, pracownicy umysłowi, demokraci — 9 mandatów.
„Ozon" i „przybudówki" — 19 mandatów.
Str. Narodowe i grupa „Słowa" oraz wszelkie zrzeszenia tercjarek — 27 mandatów.
Bund — 10 mandatów.
Poalej - Sjon — 2 mandaty.
Żydzi mieszczańscy — 3 mandaty.

Lublin

P. P. S. i Klasowe Związki Zawodowe — 14 mandatów.
„Ozon" i „przybudówki" — 16 mandatów.
Str. Narodowe — 7 madatów.
Bund — 9 mandatów.
Sjoniści — 2 mandaty.

Ostrowiec

Na ogólną liczbę 24 radnych listy P. P. S. i Klasowych Związków Zawodowych uzyskały
14 mandatów
wspólne listy „Ozonu" i obozu „narodowego" wraz z „przybudówkami"
10 mandatów.

Starachowice

P. P. S. i Klasowe Związki Zawodowe — 12 mandatów. „Ozon", Str. Narodowe i resztki dawnych ugrupowań „chrześcijańsko - demokratycznych" — 11 mandatów.
Lista żydowska — 1 mandat.

Skarżysko-Kamienna

P. P. S. i Klasowe Związki Zawodowe — 10 mandatów.
Blok „ozonowo" - „narodowy" do... „urzędu pocztowego" włącznie — 14 mandatów.

LWÓW.

PPS. — 10 mandatów.
OZN. — 24 mandaty.
Str. Narodowe — 22 mandaty.
Ugrupowania żydowskie — 16 mandatów.

**

W **Drohobyczu** (woj. lwowskie) PPS. otrzymała 2 mandaty, w **Rzeszowie** — 3 mandaty.

KOWEL.

PPS. — 5 mandatów.
Blok OZN i Str. Narodowego— 12 mandatów.
Ukraińcy — 6 mandatów.
Ugrupowania żydowskie — 9 mandatów.

GOSTYNIN.

PPS. — 7 mandatów.
Str. Ludowe — 1 mandat.
Bund — 1 mandat.
Poalej - Sjon — 1 mandat.
Str. Narodowe — 1 mandat.
OZN. — 5 mandatów.
Poprzednio PPS. w Radzie miasta Gostynina nie miała reprezentacji.

WOŁOMIN.

PPS. — 8 mandatów.
Blok OZN., Str. Narodowego i Chadeków — 14 mandatów.
Żydzi mieszczańscy — 2 mandaty.

SIERPC.

PPS. i Klasowe Związki Zawodowe — 9 mandatów.
Bund — 2 mandaty.
Blok OZN. i Str. Narodowego— 9 mandatów.
Żydzi mieszczańscy — 4 mandaty.

Samobójstwo Ernsta Tollera

Ernst Toller znany niemiecki literat i publicysta, popełnił w swym pokoju hotelowym w Nowym Jorku samobójstwo. Toller powiesił się. Zmarły liczył lat 46. Od czasu objęcia rządów przez partię narodowo - „socjalistyczną", Toller przebywał na emigracji.

Ucieczka więźniów w czasie burzy

Gwałtowna burza w środkowej części stanu Arkansas spowodowała śmierć 3-ch osób. Jest też wielu rannych. Szkody obliczają na milion dolarów. W czasie burzy z więzienia w Rafale zbiegło 12 więźniów.

Polityka zagraniczna Portugalii

Premier Portugalii Salazar wygłosił przed zgromadzeniem narodowym mowę na temat polityki zagranicznej Portugalii, podkreślając, iż Europa nie może rozwiązać żadnego zagadnienia na drodze wojny. Co się tyczy Portugalii, to nie oczekuje ona niczego od innych, tak jak nie może by przedstawione jej jakiekolwiek zasadne roszczenie. Następnie premier mówił obszernie o stosunkach przyjaźni pomiędzy Portugalią i Hiszpanią, poczym przeszedł do stosunków z W. Brytanią, zaznaczając, iż Anglia powinna ocenić utworzenie prawdziwej strefy pokoju na półwyspie iberyjskim.

Stan pogody

Przewidywany przebieg pogody w dniu 24 b. m.

Nadal pogoda słoneczna z przejściowym wzrostem zachmurzenia typu kłębiastego w ciągu dnia. Miejscami burze i przelotne deszcze. Umiarkowane wiatry z północy i północy i północnego wschodu. Temperatura w ciągu dnia około 22 stopni.

Prowokacje w Gdańsku

wywołały duże wrażenie w Europie

PARYŻ O PROWOKACJACH HITLEROWSKICH.

P. A. T. donosi z Paryża, [illegible] wiadomości o incydentach gdańskich wywołały w Paryżu duże wrażenie i szerokie echo [illegible] mach prasy paryskiej. Dzienniki paryskie jednomyślnie podkreślają w tytułach prowokacyjny charakter tych wydarzeń, zawinionych przez hitlerowców gdańskich, komentując z uznaniem i zadowoleniem stanowcze i pełne spokoju stanowisko Polski.

„La Republique", podkreślając w tytule, że atak na posterunek straży celnej polskiej był zainspirowany przez narodowych „socjalistów" gdańskich, zamieszcza jednocześnie artykuł swej redaktorki dyplomatycznej, p. Bricon, która pisze, że incydenty mnożą się od dwóch dni na pograniczu terytorium gdańskiego. Tłumy, które demonstrują na tym terytorium, znajdują się pod dowództwem kierowników sekcji szturmowych, co pozwala wątpić o spontaniczności całej akcji. Incydenty te mają znaczenie symboliczne. Atakując posterunek straży celnej, narodowi „socjaliści" w Gdańsku naruszają jedną z podstawowych prerogatyw Polski w Gdańsku, t. zn. kontrolę celną przyznaną Polsce przez traktaty. Trzeba sobie zatym zadać pytanie, czy nie są one próbami WYWOŁANIA SZERSZEGO KONFLIKTU.

LONDYN O HITLEROWSKICH PROWOKACJACH.

„Times" w artykule wstępnym przypomina, że system ustanowiony na obszarze Gdańska po wojnie funkcjonował na ogół dobrze i należy sobie jasno uświadomić, że obecne trudności spowodowane są wyłącznie dążeniem hitlerowców uzyskania bezwzględnego posiadania miasta i całego obszaru.

„Manchester Guardian" omawiając incydent na granicy gdańskiej, pisze, że „niezorganizowany motłoch" nie nosi zazwyczaj mundurów ani też, jeśli pragnie on zdemolować coś, nie wędruje kilka mil za miasto w poszukiwaniu nad granicą urzędu celnego. Cała sprawa ma charakter zwykłej prowokacji.

PRASA SZWEDZKA O NAPADACH NA POLSKICH CELNIKÓW.

Cała prasa szwedzka zamieszcza obszerne depesze w sprawie ostatnich wydarzeń w Gdańsku — podkreślając w tytułach sztuczność rozdmuchiwanych przez agitatorów hitlerowskich niepokojów w Gdańsku i prowokacyjny charakter napadu na polskich inspektorów celnych.

BERLIN OCZYWIŚCIE USIŁUJE ZRZUCIĆ WINĘ NA POLAKÓW.

Berlińskie pisma popołudniowe informują na dalszych miejscach o wydarzeniach gdańskich, tendencyjnie oświetlając ich przebieg. W dalszym ciągu usiłują one odpowiedzialność za wypadki przerzucić na polskich inspektorów celnych oraz na szofera samochodu, którym jechał zastępca komisarza generalnego R. P.

Oficjalny tekst paktu włosko-niemieckiego

Rzym pod komendą Berlina

Armia włoska podporządkowana „Trzeciej" Rzeszy

Podpisany w Berlinie włosko - niemiecki pakt przymierza i przyjaźni ma brzmienie następujące:

PRZYDŁUGI WSTĘP.

„Kanclerz Rzeszy niemieckiej i J.K.M., król Włoch i Albanii i cesarz Etiopii uznali, że nadszedł czas, aby ścisłą przyjaźń i wspólność ideologiczną, istniejące między narodowo - „socjalistycznymi" Niemcami i faszystowską Italią wzmocnić przez zawarcie uroczystego paktu. Gdy poprzez wsze czasy ustalone granice między Rzeszą i Włochami stworzone [illegible] trwałe więzy [illegible] nego poparcia i pomocy, [illegible] stwa opowiadają się raz [illegible] politykę, której podstawy i cele już dawniej były przez nie wspólnie ustalone i która okazała już swą skuteczność zarówno dla interesów obu krajów, jak i dla sprawy pokoju europejskiego.

Aby wyżej sformułowane zasady ująć w ramy układu dyplomatycznego, pełnomocnicy obu państw, wyznaczony przez kanclerza Rz[illegible] minister spraw zagr. Joachim [illegible] Ribbentrop oraz desygnowany p[illegible] króla Włoch i Albanii oraz ces[illegible] Etiopii minister spraw zagranicznych Galeazzo Ciano, wymieniwszy wzajemnie swe w należytej formie sporządzone pełnomocnictwa, powzięli następujące postanowienia:

7 PUNKTÓW PAKTU.

Art. 1. Obie układające [illegible] ny pozostawać będą w stałym kontakcie celem wzajemnego porozumienia się we wszystkich sprawach dotyczących bądź to ich wspólnych interesów, bądź też całokształtu sytuacji europejskiej.

Art. 2. Jeżeliby wspólne interesy układających się stron wskutek wydarzeń międzynarodowych były w jakikolwiek sposób zagrożone, obie strony natychmiast przystąpią do wspólnych obrad celem powzięcia odpowiednich kroków.

Art. 3. Jeżeli by wbrew życzeniom i nadziejom stron [illegible] cych się doszło do tego, [illegible] ze stron wciągnięta zostanie do zbrojnego zatargu z innym mocarstwem lub mocarstwami, druga z układających się stron natychmiast stanie u jej boku jako sojusznik, wspierając ją wszystkimi swymi siłami na lądzie, na morzu i w powietrzu.

Art. 4. Aby w razie potrzeby zapewnić jak najszybsze wykonanie zobowiązań paktu wymienionych [illegible] art. 3, Rządy obu układających [illegible] stron będą dalej pogłębiały [illegible] współpracę w dziedzinie wojskowej i w dziedzinie gospodarki wojennej. W podobny sposób oba Rządy porozumieją się również co do innych koniecznych zarządzeń zmierzających do przeprowadzenia w praktyce.

Art. 5. Układające się strony zobowiązują się już obecnie, w ra[illegible] wspólnie prowadzonej wojny, zawierać jedynie w pełnym wzajemnym porozumieniu zawieszenie broni i pokój.

Art. 6. Obie układające się strony zdają sobie sprawę ze znaczenia wspólnych stosunków z zaprzyjaźnionymi z nimi mocarstwami i postanawiają stosunki te utrzymywać również w przyszłości, i kształtować je zgodnie z identycznymi interesami jakie łączą je z tymi mocarstwami.

Art. 7. Pakt ten wchodzi niezwłocznie w życie z chwilą podpisania. Obie układające się strony są co do tego zgodne, iż pierwszy okres jego ważności ustalony zostanie na lat 10. We właściwym czasie przed upływem tego terminu porozumieją się [illegible] przedłużenia ważności paktu".

DOWÓDZTWO NACZELNE SPOCZYWAĆ MA PODOBNO W RĘKACH NIEMIECKICH (!!!!).

Wojska włoskie

mają być wycofane z Hiszpanii w ciągu maja

Urzędowa agencja włoska Stefani komunikuje: Wszyscy legioniści włoscy w Hiszpanii powrócą do Włoch przed końcem maja r. b. Zostaną oni skoncentrowani w Kadyksie i wylądują w Neapolu.

Dalsze rokowania o pakt wzajemnej pomocy na linii

Londyn-Paryż-Moskwa

Francuskie propozycje w sprawie trójprzymierza mocarstw

Głównym tematem komentarzy prasy paryskiej są paryskie rozmowy między lordem Halifaxem a pre[illegible] Daladierem i min. [illegible]. Dzienniki podkreślają, że [illegible] nym tematem była sprawa rokowań dyplomatycznych z Moskwą, lecz przy tej okazji ministrowie rozważyli

CAŁOKSZTAŁT SYTUACJI MIĘDZYNARODOWEJ Z UWZGLĘDNIENIEM SPRAW DALEKIEGO WSCHODU.

O ile chodzi o kwestię rokowań z Sowietami, to prasa paryska zazna[illegible] iż wynikiem narad jest opracowanie kilku projektów kompromisowych, które z kolei będą przedmio[illegible] rozmów między lordem Halifa[illegible] min. Bonnetem i ambasadorem Majskim w Genewie. Chodzi bowiem [illegible] to, by Sowiety nie miały wrażenia, iż postawione zostaną wobec sprecyzowanych i ultimatywnych projektów francusko - angielskich. Nie mniej jednak prasa stara się określić główne wytyczne, których [illegible] będzie trzymać strona francusko-angielska w dalszych rokowaniach z Sowietami. Prasa francuska zaznacza, iż w żaden sposób

ANGLIA NIE MOŻE SIĘ ZGODZIĆ NA AUTOMATYCZNY SOJUSZ Z SOWIETAMI,

co znajduje pełne zrozumienie we Francji, gdyż oznaczałoby to w konsekwencji oddanie w ręce Rządu sowieckiego decyzji co do sprawy wojny i pokoju.

Formuła francusko - brytyjskiego paktu z Sowietami — mówi sprawozdawca dyplomatyczny „Le Jour" — jak wynika z rozmów paryskich, ma być przedstawiona Sowietom z memoriałem do zawarcia

TRÓJSTRONNEGO PAKTU WZAJEMNEJ POMOCY MIĘDZY FRANCJĄ, ANGLIĄ A SOWIETAMI,

zobowiązującymi każdego z trzech partnerów do przyjścia z pomocą temu, który na podstawie powiętych zobowiązań musiałby przyjść z pomocą zbrojną państwu, graniczącemu z Niemcami a zagrożonemu agresją niemiecką.

FRANCUSKIE PROPOZYCJE.

Korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraph" donosi z Genewy, że propozycje co do porozumienia brytyjsko - sowieckiego, przedłożone przez francuskich ministrów lordowi Halifaxowi dadzą ująć się w trzech następujących punktach:

1) pakt wzajemnej pomocy między W. Brytanią, Francją i Związkiem Sowieckim dla przeciwstawienia się agresji, wymierzonej przeciw któremukolwiek z tych trzech mocarstw.

2) Porozumienie pomiędzy trzema mocarstwami co do udzielenia sobie wzajemnej pomocy w dziele przeciwstawienia się atakowi na którekolwiek z państw sąsiadujących z Niemcami.

3) Porozumienie co do konsultowania się wzajemnego co do akcji, jaka miała by być podjęta dla przeciwstawienia się jakiemukolwiek atakowi na państwa, które [illegible] są bezpośrednimi sąsiadami Niemiec, ale których integralność uważana jako przedstawiające bezpośrednie zainteresowanie dla jednego lub więcej z tych trzech mocarstw.

Prasa w Rzeszy zamiera

Zgleichschaltowanie prasy niemieckiej odbiło się ujemnie na najstarszych pismach i dziennikach niemieckich. Po zlikwidowaniu „Vossische Zeitung" i szeregu innych pism zlikwdowana została ostatnio wychodząca od 110 lat „Dortmunder Zeitung".

Złoto nadal ucieka

z Europy do krajów zamorskich

Trwający już od pewnego czasu odpływ złota z Anglii jest nadal znaczny. Stoi to częściowo w związku z konsekwentną akcją Rządu angielskiego, mającą na celu utworzenie dodatkowego zapasu złota w Kanadzie. Dlatego też ogólna ilość złota wysłana przez Anglię do Kanady w okresie ostatnich kilku tygodni sięga 20 miln. funtów. Kraje europejskie natomiast nadal wysyłają złoto swe do Londynu. I tak Szwajcaria przesłała tam do połowy kwietnia r. b. złota wartości 18 miln. funt., Holandia zaś, w ciągu ostatnich dwóch tygodni, ok. 6,6 miln. funt.

Nie tylko polskie gazety

są konfiskowane w Gdańsku

Jak donoszą z Gdańska, poza konfiskatą polskich gazet, zostały ostatnio skonfiskowane gazety francuskie, angielskie, szwajcarskie, a nawet amerykańskie. W Gdańsku z zagranicznych dzienników można otrzymać tylko dzienniki włoskie.

Król angielski w Kanadzie

Toronto zgotowało angielskiej parze królewskiej entuzjastyczne przyjęcie. Ulice i domy były przybrane flagami o barwach brytyjskich. Przed ratuszem król Jerzy i królowa Elżbieta przyjęli [illegible] rządu prowincji Ontario, [illegible] jąc na tronach okrytych [illegible] tem, następnie udali się [illegible] prowincjonalnego parlamentu.

Specjalne zainteresowanie wywołała uroczystość przedstawienia parze królewskiej słynnych pięcioraczków kanadyjskich.

Gdy dziewczynki złożyły już ceremonialne ukłony przed parą królewską, królowa ofiarowała każdej z nich po pięknej niebieskiej sukni, one zaś ze swej strony wręczyły królowej swe fotografie, własnoręcznie podpisane.

Mówił kiedyś prawdę

Prasa francuska przypomina teraz zdanie, wypowiedziane ongi przez Mussoliniego. Mianowicie dnia 10 listopada 1914 r. odbyło się walne zebranie partii socjalistycznej w Mediolanie. Na zebraniu tym przemówił Benito Mussolini, cytując słowa Cavoura: „Nizza non era italiana. In Savoia tutti son francese" (Nicea nie jest włoska. W Sabaudii wszyscy są Francuzami). Od tego czasu Mussolini zmienił zdanie, ale nie zmieniła się rzeczywistość.

Otwarcie 105-ej Sesji Rady Ligi Narodów

Chiny domagają się pomocy

Sprawa Palestyny i militaryzacji wysp Alandzkich

Poniedziałkowe posiedzenie 105 sesji Rady Ligi Narodów w Genewie poprzedzone zostało dwoma poufnymi posiedzeniami, na których ustalono porządek dzienny sesji.

Na otwarcie sesji dłuższe przemówienie wygłosił delegat chiński Welington Koo, który scharakteryzował położenie istniejące obecnie w Chinach i w konkluzji swego przemówienia domagał się utworzenia komitetu koordynacyjnego dla skoordynowania zarządzeń poszczególnych rządów, mających na celu udzielenie Chinom pomocy.

W odpowiedzi na przemówienie delegata chińskiego, lord Halifax podkreślił, że w obecnym stanie rzeczy Rząd W. Brytanii nie może poprzeć daleko idących żądań rządu chińskiego. Francuski minister spraw zagranicznych Bonnet wypowiedział się również przeciw utworzeniu komitetu koordynacyjnego. Powyższe oświadczenie Rada Ligi Narodów przyjęła do wiadomości.

Rada Ligi Narodów zajęła się następnie sprawą palestyńską. — Lord Halifax złożył oświadczenie, w którym przypomniawszy wynik konferencji londyńskiej, wspomniał o wydaniu przez Rząd brytyjski „Białej Księgi", dotyczącej polityki angielskiej w Palestynie. Oświadczenie Rządu brytyjskiego w sprawie polityki swej w Palestynie przedłożone zostało dopiero co parlamentowi i nie może wobec tego być poddane wyczerpującej dyskusji na Radzie Ligi Narodów. Nawiązując do oświadczenia lorda Halifaxa, stwierdza za sprawozdawca dla spraw mandatowych, że decyzja Rządu angielskiego będzie dyskutowana na komisji mandatowej, która zbierze się w czerwcu.

Rada przechodzi następnie do sprawy remilitaryzacji wysp alandzkich. Przewodniczący Rady ambasador Majski zaprasza do stołu Rady przedstawicieli Polski i Danii, jako państw, będących sygnatariuszami konwencji z 1921 roku. Delegat Finlandii min. Holsti powołuje się na wspólną notę Finlandii i Szwecji w sprawie remilitaryzacji wysp Alandzkich i podkreśla, że w danych okolicznościach demilitaryzacja wysp mogła by stanowić niebezpieczeństwo dla pokoju. W dyskusji zabrał również głos min. Komarnicki, — który w krótkim oświadczeniu powołał się na list min. Becka do Rządu fińskiego, uwzględniający propozycje w sprawie wysp alandzkich. Dalsza dyskusja odłożona została do jednego z następnych posiedzeń Rady Ligi.

Instytut kolonialny w Rzeszy

W tych dniach otwarty został w Hamburgu na nowo, zamknięty w 1919 r., instytut kolonialny Rzeszy, utworzony w okresie Niemiec wilhelmowskich. Na czele dawnego instytutu stał dr. Meinhoff, któremu z okazji ponownego otwarcia instytutu kanclerz Rzeszy wręczył medal Goethego.

Kandydaci do tronu syryjskiego

„Daily Herald" donosi, iż obok b. króla Albanii, Ahmeda Zogu, pretendują jeszcze do tytułu i stanowiska króla Syrii: Abdul-Medjid, krewny b. króla Hedżasu, Husseina i emir Zeid, syn Husseina. Abdul Medjid korzysta jakoby z poparcia Rządu francuskiego i tureckiego, jak twierdzi dziennik londyński.

Śmierć Browninga

wynalazcy rewolweru automatycznego

W New-Haven, w stanie Connecticut (U. S. A.) zmarł Jonathan Browning. Jonathan był ostatnim z trzech braci Browningów, wynalazców i fabrykantów rewolweru automatycznego. Ostatnio Browning przeprowadzał rozmowy na temat produkcji nowego typu samostrzałowca.

Po wyborach niedzielnych

Polska „rzeczywistość rzeczywista"

Głosowanie do szeregu Rad Miejskich w niedzielę ubiegłą rzuciło znowu jaskrawy snop światła na polską „rzeczywistość rzeczywistą".

Uderza przedewszystkim

ZAGŁĘBIE DĄBROWSKIE.

Nasz ruch uzyskał:

w **Sosnowcu** — 25 mandatów na liczbę ogólną 48 radnych;

w **Dąbrowie Górniczej** — 24 mandaty na liczbę ogólną 32 radnych;

w **Będzinie** — 16 mandatów na liczbę ogólną 38 radnych;

w **Czeladzi** — 15 mandatów na liczbę ogólną 24 radnych.

Nie pozostały w tyle Starachowice, Siedlce, Nowy Sącz, Lublin, Zakopane, Sochaczew, Zamość. Wyszliśmy — wbrew wszelkim trudnościom — „ręką obronną" w Wilnie i we Lwowie. Utrzymaliśmy się naogół w Radomiu. Cofnęliśmy się nieco — na skutek okoliczności specjalnych — w Częstochowie.

Tak wygląda nasz **stan faktyczny**. W zestawieniu z wynikami głosowań poprzednich (Warszawa, Łódź, Kraków, Tarnów, Borysław, Gdynia, Płock, Włocławek, Grudziądz, Piotrków, Radomsko i t. d., i t. d.) daje on stwierdzenie prawdy bezspornej, że w miastach większych i w większych ośrodkach robotniczych **polski ruch socjalistyczny** zajmuje miejsce przodujące, a w szeregu miast i ośrodków — **miejsca naczelne.**

*

Uderza — rzecz jeszcze inna. Nie tylko na ziemiach t. zw. kresowych, ale i w kilku punktach centralnych kraju (naprzykład — Sochaczew, Zamość, Starachowice, Skarżysko - Kamienna) Obóz Zjednoczenia Narodowego zawarł porozumienie wyborcze ze Stronnictwem Narodowym, z drobniutkimi grupkami O. N. R., gdzie niegdzie (specjalnie w ziemi Radomskiej) ze szczątkami dawnej chrześcijańskiej demokracji. **Nazwy były** „symboliczne" („Blok chrześcijańsko - narodowy", „lista chrześcijańsko - mieszczańska" i t. p.); **treść** — naogół wszędzie taka sama. Innymi słowy — mimo zaciekłej walki wzajemnej w takim Wilnie, — „Ozon" i Str. Narodowe znalazły jakoś **wspólny język**... gdzie indziej.

**

W każdym bądź razie **wymowa cyfr** jest oczywista:

o „druzgocącej przewadze" Obozu Zjednoczenia Narodowego w społeczeństwie polskim **nie może być mowy**. Jeżeli wyjdziemy poza granice miast czy ośrodków fabrycznych, jeżeli obejdziemy zapłotki polskiej wsi, — to razem, **ocena pełna** wypadnie następująco:

mamy w społeczeństwie polskim **cztery zasadnicze kierunki** myśli społeczno-politycznej o **charakterze masowym:**

1) P. P. S.;

2) Stronnictwo Ludowe;

3) Obóz Zjednoczenia Narodowego;

4) Stronnictwo Narodowe.

Reszta (Stronnictwo Pracy, O. N. R., pozostałości Ch. D., ruch Z. Z. Z., konserwatyści)— to **czynniki drugorzędne**, nie zdolne, jak się zdaje, sądząc z doświadczeń dotychczasowych, do tworzenia ruchów **naprawdę** masowych.

W gronie owej pierwszej „**wielkiej czwórki**" Obóz Zjednoczenia Narodowego, obóz — powiedzmy to otwarcie — **przywilejowany**, nie reprezentuje elementu **przewagi rzeczywistej w opinii publicznej**. I powstaje pytanie mimowolne, jak wyglądałyby dla „Ozonu" wyniki głosowania niedzielnego, gdyby nie „opancerzał" jego ramion **płaszcz przywileju?**

**

Nasuwa się wniosek oczywisty, dyktowany przez rozum polityczny i... przez **polską rację stanu:**

należy dostosować system rządzenia do „rzeczywistości rzeczywistej". Bo wychodzi odwrotnie, niż poręczało nam kiedyś stare a mądre polskie przysłowie:

tabakiera powinna być dla nosa, a nie nos dla tabakiery.

*

W kierownictwie Stronnictwa Ludowego nastąpiły, jak czytelnicy już wiedzą, pewne przesunięcia, wynikłe z faktu powrotu do kraju prezesa W. Witosa i sekretarza generalnego K. Bagińskiego. Objęli oni z powrotem funkcje, opuszczone z konieczności przed kilkoma laty. Wobec położenia międzynarodowego Wincenty Witos położył w swojej odezwie programowej do chłopów nacisk główny na **wolę obrony.** Położył tak samo nacisk na **potrzebę państwową,** by sytuacja wewnętrzna Państwa dostosowana została do konieczności sytuacji międzynarodowej. Zasadnicza linia polityczna ruchu ludowego nie ulegnie — sądzić wolno — żadnej zmianie.

M. NIEDZIAŁKOWSKI

Tragedii Hiszpanii akt ostatni

Biały terror rządów faszystowskich

Tak to było do przewidzenia. Każde zwycięstwo kontrrewolucji pociągało za sobą krwawy odwet na zwyciężonych. Było tedy do przewidzenia, że zwycięstwo gen. Franco będzie sygnałem zemsty na przeciwnikach faszyzmu.

Ale w tym wypadku wcale nie trzeba było przewidywać. Na długo bowiem przed swym zwycięstwem Franco zapowiedział, że weźmie odwet na swych przeciwnikach i na dowód „szczerości" swych zapowiedzi oznajmił, że posiada kartotekę z **2 milionami nazwisk** tych, których po swym zwycięstwie pociągnie do odpowiedzialności za to, że nie są faszystami.

I to nie była „przechwałka". Te **dwa miliony nazwisk to dalszy ciąg wojny faszyzmu hiszpańskiego** ze wszystkimi elementami anty-faszystowskimi w Hiszpanii. To jest dopiero prawdziwa wojna domowa, wojna, niestety, jednostronna, w której lud hiszpański nie może się bronić. Dwa miliony ofiar — to drugie tyle co pochłonęła wojna Republiki z faszyzmem niemiecko - włosko - hiszpańskim. To systematyczna rzeź bezbronnych, pozbawionych pomocy i poparcia skądkolwiek.

Oto czytamy pod datą 17 maja, że w Alicante rozstrzelano 10 skazanych na śmierć, w tym jednego b. posła z lewicy republikańskiej, Elseo Gomez Fernandez.

Pod datą 18 maja: W Madrycie rozstrzelano pisarza socjalistycznego Alvaro de Retana, byłego prezesa adwokatów madryckich Lopeza Uride, oraz 8 członków młodzieży socjalistycznej.

Nie ma dnia bez egzekucji, bez aresztowań. Systematycznie, planowo wykonywa się „program" kartoteki. Procesy są tylko maskaradą, mającą pozorować faszystowską „praworządność".

Przed kilku dniami odbył się w Paryżu kongres pokojowy różnych organizacji pacyfistycznych, na którym jeden z mówców oświadczył, że w Madrycie wymordowano już 35 tysięcy osób, w Barcelonie 25 tysięcy, w Walencji 15 tysięcy. Cyfry potworne, ale całkiem odpowiednie do 2-milionowej hekatomby z góry ułożonej przez „chrześcijańskiego" Franco.

Trzeba sobie dobrze zdać sprawę z tego iście piekielnego planu wytępienia 2 milionów dorosłych ludzi. Część z nich niewątpliwie zdołała się uratować i opuścić Hiszpanię. Pozostaje jednak olbrzymia masa ofiar, czekająca swej kolei. Jest tu przecież „roboty" na całe miesiące, jeśli nie na lata. Mamy tu system terroru jako „normalny" środek rządzenia.

Skąd on się bierze? Czemu zwycięzcy tak okrutnie mszczą się na swych własnych obywatelach? Czemu zwycięstwo, które przecież nie dostało się im tak łatwo, nie zaspokaja ich ambicji i żądz, lecz krwawa zemsta musi dopiero uświęcić je i przypieczętować?

Odpowiedź jest prosta. Franco i jego poplecznicy wiedzą, że lud hiszpański jest przeciw nim, że zwycięstwo militarne nie zabezpieczy im władzy, jeżeli nie wykorzenią ognisk oporu i buntu, jeżeli nie wytępią wszystkich elementów podejrzanych o jakiekolwiek sympatie republikańskie, czy demokratyczne, nie mówiąc już o socjalistycznych. I Franco przeprowadza generalną czystkę, przewidzianą już przed zakończeniem wojny. Prowadzi politykę eksterminacyjną, żeby śladu nie zostało po rządach republikańskich, instytucjach republikańskich, partiach republikańskich, jednostkach, ale też ideałach republikańskich.

Czy taki gromadny mord jako „program" polityczny jest wykonalny, śmiemy wątpić.

Egzekutywa Międzynarodówki Socjalistycznej na swym posiedzeniu w dn. 14 i 15 maja uchwaliła protest przeciw polityce Franco i wezwała wszystkie partie do akcji, celem ulżenia doli ofiar faszyzmu hiszpańskiego.

Trzeba przypomnieć, że Anglia i Francja, zanim uznały rząd Franco, miały uzyskać od niego gwarancję sprawiedliwego traktowania przeciwników i nawet mówiono o amnestii. Z tego nic a nic nie wyszło. Nie uzyskano żadnej gwarancji, ani nawet obietnicy. Jeżeli kto może i ma obowiązek wystąpienia w obronie republikanów hiszpańskich, to przede wszystkim rządy Anglii i Francji. I na nie winien być wywierany odpowiedni nacisk.

(JMB.).

Przegląd prasy

WYBORY SAMORZĄDOWE.

Według podanych przez nas danych cyfrowych, powtarzanych zresztą przez całą prasę, wynika, PPS. osiągnęła znaczne sukcesy wyborcze.

Cyfry i fakty nie przeszkadzają naczelnemu organowi endecji „Warszawskiemu Dziennikowi Narodowemu" i niektórym pismom „ozonowym" fałszować rzeczywistości.

„Warszawski Dziennik Narodowy" w tytule krzyczy *„Wielkie zwycięstwo Stronnictwa Narodowego"*, *„Druzgocąca klęska socjalistów"*, a po tym bezceremonialnie podaje dane zbliżone do zamieszczonych przez nas, które mówią zupełnie coś innego. Podobnie „Kurier Poranny" ogłasza:

> Wybory samorządowe wykazały zupełnie bezspornie wielkie conajmniej niepowodzenie partyj opozycyjnych w społeczeństwie i faktu tego nie da się w żaden rzeczowy sposób przeinaczyć.

No, a że fakty i cyfry mówią co innego — tym gorzej — według „ozonowo"-endeckich dzienników... dla faktów i cyfr.

Inaczej i zgodnie z rzeczywistością oświetla wynik wyborów „Kurier Polski":

> We wszystkich większych miastach Ozon przegrał na całej linii. Ozonowe „sukcesy" notowane są po miasteczkach, ale wszyscy wiemy dobrze, jak bardzo „sztuczne" jest tam wszystko.
>
> A więc i same sukcesy i owe listy, ogłaszane jako ozonowe.

PO PROWOKACJI W KALTHOFIE.

Prasa obszernie omawia prowokację hitlerowską w Kalthofie. „Czas" przede wszystkim zapytuje, jaki jest cel tej i poprzednich prowokacji, dokonywanych w stosunku do Polski i Polaków w Gdańsku. Nie są one dziełem ani przypadku, ani jakichś „nieodpowiedzialnych" czynników. Mamy tu do czynienia z całym łańcuchem przemyślanych „posunięć". Jaki jest ich cel:

> Tym celem jest wyprowadzenie nas z równowagi i spowodowanie, byśmy utraciwszy cierpliwość i nerwy, zastosowali środki, które następnie propaganda niemiecka będzie mogła przedstawić opinii zachodnio europejskiej jako polską agresję przeciwko Niemcom. Charakterystyczną ilustracją tej metody jest opis ostatnich zajść w Kłodawie przez oficjalne D. N. B. (Deutsche Nachrichten Büro), które je przedstawia w sposób równie naiwny, jak bezczelny jako prowokację polską.
>
> Oczywiście tego rodzaju chwyty propagandowe nikogo dzisiaj nie zdołają przekonać.

Nastroje ludności Gdańska są jednak zupełnie inne. Pisze o tym „Kurier Polski":

> Dokładne obserwacje nastrojów, panujących wśród mieszkańców W. M. Gdańska, stwierdzają ponad wszelką wątpliwość, że ogół ludności gdańskiej bynajmniej nie pragnie i nie życzy sobie powrotu do Rzeszy.
>
> Hasło „zurück zum Reich" rozbrzmiewa tylko w szeregach partii hitlerowskiej oraz wśród młodzieży, która chętnie daje posłuch wszelkiego rodzaju „nowinkom", a którą pociągnąć mogą wątpliwe uroki maszerujących batalionów brunatnych. Dojrzałe społeczeństwo gdańskie, zarabiające przy pomocy polskiej na obfity i smaczny chleb z masłem, płacące podatki, rozumie doskonale sytuację i niczego innego nie pragnie, o niczem innem nie marzy, jak tylko o tem, ażeby pozostać nadal Wolnym Miastem pod opieką Polski.

To samo pisze „Warsz. Dziennik Narodowy":

> Gdańszczanie nie tęsknią wcale do powrotu na łono Trzeciej Rzeszy i z niewybredną propagandą prasy partyjnej nie wiele mają wspólnego. Rozumieją oni dobrze, że zniesienie odrębności Wolnego Miasta i wcielenie go do Rzeszy byłoby równoznaczne z całkowitym upadkiem Gdańska, którego całą racją bytu jest przynależność do obszaru gospodarczego Polski i zachowania charakteru portu polskiego.

POD OPIEKUŃCZYMI SKRZYDŁAMI.

„Gazeta Polska" zamieszcza ciekawą korespondencję o tym, jak żyją, czują się i cierpią Słowacy pod opiekuńczymi skrzydłami niemieckiego gwaranta „niepodległości" Słowacji.

„Zgleichszaltowana" prasa wszystko przedstawia w różowym świetle, — każdy krok „Rządu", każdy akt uległości wobec Berlina — witany jest rzekomo, według tej prasy, entuzjastycznie przez ludność. Wszyscy są ponoć zadowoleni z „niepodległości". chwalą „genialnego męża stanu dr. Tiso", żyją w błogostanie i dostatku. Jaka jest jednak rzeczywistość. Oto dwa obrazki, wyjęte z pośród wielu, przytoczonych przez korespondenta „Gazety Polskiej".

Pierwszy opisuje wygląd miejscowości podtatrzańskich:

> Kawiarnie, restauracje, tarasy z widokiem na cuda natury tatrzańskiej i... w kącie gdzieś między stolikami jeden gość. Po olbrzymich przestrzeniach snują się błędne, znudzone postacie kelnerów. Podają kawę, lecz zaraz wyjaśniają, że za tydzień będzie tylko kawa z żołędzi, bo w Keimarku nie można dostać nawet 10 dkg. W jednym z luksusowych hoteli o 300 pokojach byłem jedynym gościem. To też przez dwa dni wysłuchiwałem żalów i utyskiwań. „Nie mieliśmy „niepodległości" — mówiono mi — „ale mieliśmy gości i pracę. Dziś mamy „niepodległe państwo", ale nie mamy co jeść".

Drugi opisuje nastrój w restauracji w Trenczynie:

> Trenczyn. Restauracja. Kilka stolików, zajętych przez oficerów niemieckich — kilka przez Słowaków. Nastrój grobowy. Słowacy— naród niezwykle żywy, hałaśliwy, impulsywny, siedzą milcząc. Od czasu do czasu ktoś nachyla się do ucha sąsiada i coś mu szepce. Obok siedzą gwarnaci. Gwaranci, do których ks. Tiso ma pełne zaufanie. Jak widać naród zaufania tego nie ma. Patrzy, jak wywożą w głąb Niemiec jego krwawicę, patrzy, jak z nieubłaganą konsekwencją zbliża się katastrofa i głód. I błogosławi... sprawców swego nieszczęście.

S—EK.

Chiny otrzymały najwięcej broni od... Niemiec!

Podsekretarz stanu Min. Spraw Zagranicznych w Anglii, R. A. Butler w pisemnej odpowiedzi na interpelację w Izbie Gmin, stwierdził na podstawie obliczeń ilości broni, która przeszła przez terytorium angielskie w drodze do Chin, że **Niemcy dostarczyły dotąd Chinom najwięcej broni od wszystkich państw i to od początku wojny chińsko - japońskiej.**

Idealny sojusznik ten Hitler! Będą go pamiętały i Japonia i Włochy.

Wśród „nawróconych"

„Gazeta Polska" zajęła się ostatnio wybrykami krakowskiej młodzieży endeckiej, atakując przy tej okazji „narodowe" organizacje akademickie i wyliczając długą listę popełnianych przez nie wykroczeń. M. in. obruszyła się „Gazeta Polska" na pozdrawianie się przez endeków gestem „przyjętym w niektórych państwach obcych" (t. j. faszystowskich).

Bardzo się cieszymy z powodu tego wystąpienia „Gazety Polskiej", ale... musimy przypomnieć, że jeszcze całkiem niedawno, bo w POŁOWIE SIERPNIA 1938 R., podczas defilady „Związku Młodej Polski" na ulicach Warszawy członkowie tej organizacji pozdrawiali widzów i protektorów właśnie gestem „przyjętym w niektórych państwach obcych". „Związek Młodej Polski" jest — jak wiadomo, sekcją Ozonu, „Gazeta Polska" pełni funkcje naczelnego organu prasowego tegoż stronnictwa. Wspomniana defilada została utrwalona w licznych zdjęciach fotograficznych. Kto nie wierzy, niech to sprawdzi w kompletach czasopism z drugiej połowy sierpnia ub. r.

Więcej — mówią — należy się radować z jednego nawróconego, niż z 99 sprawiedliwych, ale — o dawnych grzechach nie zapomina się odrazu, zwłaszcza gdy chodzi o sprawy natury politycznej.

X.

Doroczne zebranie Rady Związku Związków K. K. O.

W dniu 19 b. m. odbyło się w Warszawie doroczne zebranie Rady Związku Związków Komunalnych Kas Oszczędności. W zebraniu wzięli udział przedstawiciele Związków K. K. O., banków komunalnych i centralnych organizacji samorządu powiatowego i miejskiego, a nadto z ramienia władz nadzorczych delegaci Ministerstwa Skarbu i Ministerium Spraw Wewnętrznych.

W wyniku dokonanych wyborów zostali ponownie wybrani do prezydium: p. Mikołaj Dolanowski, jako prezes, pp. dr. Stefan Uhma ze Lwowa, Leon Barciszewski z Bydgoszczy i dr. Adam Kocur z Katowic — jako wiceprezesi. Do Komisji Rewizyjnej wybrano: pp. Z. Chudzyńskiego z Łodzi, J. Dorawskiego z Krakowa i M. Tułacza z Katowic.

Wtorkowe posiedzenie Sejmu

UCZCZENIE PAMIĘCI B. MARSZAŁKA SEJMU WALEREGO SŁAWKA

Marszałek: Wysoka Izbo! W tych dniach został wykończony przez artystę malarza Stefana Norblina, zamówiony przeze mnie już dawniej portret ś. p. Walerego Sławka. (Izba wstaje).

Portret ten Prezydium Sejmu zawiesiło dzisiaj w galerii portretów byłych Marszałków Sejmu, spełniając w ten sposób akt uczczenia pamięci zmarłego Marszałka.

(CHWILA MILCZENIA)

Stwierdzam, że Sejm uczcił pamięć b. Marszałka Sejmu ś. p. Pułk. Walerego Sławka, przez powstanie i minutę milczenia.

Wobec tego uważam, że wniosek, złożony w tej sprawie przez posła Żeligowskiego nie wymaga załatwienia.

RADY ZAKŁADOWE NA ZAOLZIU

Następnie przystąpiono do porządku dziennego i uchwalono ustawę o zmianach niektórych przepisów w sprawach pracowniczych na ziemiach odzyskanych, włączonych do woj. Śląskiego.

Ustawa ta ma na celu ujednostajnienie i uporządkowanie prawodawstwa o przedstawicielstwach pracowniczych w zakładach pracy w woj. Śląskim. Tracą moc przepisy ustaw czesko-słowackich o tych sprawach i rozciąga się na Zaolzie ustawę o radach zakładowych z r. 1920, obowiązującą na Górnym Śląsku.

Świat pracy na Zaolziu — jak twierdzi referent — wyraził swą zgodę na takie załatwienie sprawy.

ZAPEWNIENIE PRACY I ZAOPATRZENIE UCZESTNIKÓW WALK O NIEPODLEGŁOŚĆ

Z kolei przyjęto ustawę o rozciągnięciu na Polaków obywateli obcych państw ustawy z 1937 r. o uprawnieniach uczestników walk o niepodległość.

Następnie Sejm przyjął uchwalone przez Sejm przyjął uchwała o Krzyżu i Medalu Ochotniczym za wojnę.

W końcu Sejm załatwił kilka drobnych spraw, po czym marszałek zamknął posiedzenie.

Skąd ta pewność?

Szef propagandy Rządu słowackiego Mach ogłosił w prasie urzędowe zaprzeczenie, iż pogłoski, jakoby w Mediolanie pp. Ribbentrop i Ciano omawiali podział Słowacji pomiędzy Węgrami a Niemcami jest wyssana z palca.

Na rozkaz z góry jagnię zapewnia, że ze strony wilka i szakala nie grozi mu żadne niebezpieczeństwo.

Skąd jagnię wie o tym?

Wojna narodowa

Naród polski znajduje się w stanie *pogotowia moralnego*. Jest ono niemniej ważne, niż pogotowie militarne. Nie chcemy bowiem uprzedzać dalszego biegu wydarzeń, ale jedną rzecz musimy stwierdzić. Jeżeli Polska zostanie wplątana w wojnę, będzie to wojna *narodowa*.

Co to jest wojna narodowa? Jest to wojna, którą toczy cały naród, bez wyjątku, o swoją egzystencję. Jest to coś więcej, niż wojna, prowadzona przez największą nawet armię, której szeregi liczą się w miliony. Prowadzi ją naród jako całość, młodzi i starzy, mężczyźni i kobiety, nawet dzieci. Prowadzi ją się z bronią i bez broni, z karabinem w garści i gołą pięścią. Jest to zbiorowy, potężny odruch całego społeczeństwa. Wojna narodowa jest to wojna, w której każdy musi złożyć swą dań, każdy musi zdobyć się na najwyższy wysiłek. W czasie wojny narodowej można tylko dwie rzeczy czynić, walczyć lub pracować dla walczących. Wojna narodowa jest to przełom duchowy, który przeżywamy wszyscy, przełom polegający na tym, że przestaje się cenić wszystko poza wolnością, że wszystko inne traci swoją wagę. Traci przede wszystkim wartość życie człowieka i to w jego własnej świadomości. Każdy odczuwa to głęboko, nie jako frazes, ale jako realną rzeczywistość, że raczej zginąć w walce, aniżeli żyć w niewoli. W walce narodowej nie wystarczy twierdzić, że każdy uczyni co jest w jego mocy. Każdy musi czynić więcej niż jest w jego mocy, konieczny jest wysiłek ponad siły.

Sytuacja jest wszak tego rodzaju, że mamy do czynienia z przeciwnikiem od nas silniejszym i potężniejszym, i że mamy przyjaciół daleko. Jeżeli decydować ma sama siła fizyczna, jeżeli wszystko ma być zależne od stosunku sił, od ilości mieszkańców, wojska i środków technicznych, położenie nasze mogłoby być niewesołe i walka mogłaby od [illegible] być bezprzedmiotowa. Inaczej się dzieje; gdy wojna jest narodowa. Wtedy nawet mały naród szwajcarski może obronić swą niepodległość, wtedy Grecy odpierają najazd niezmierzonych chmar perskich, wtedy lud hiszpański stawia opór nawet niezwalczonemu Napoleonowi. Nawet mały naród, który w całości, w masie rusza do walki, jest niezwyciężony, bo wydobywa on maksimum sił, bo idzie jak fala i lawina. Walka narodowa posiada wszelkie [illegible] zwycięstwa.

Ale można nam na to odpowiedzieć: Co się stanie, gdy dwa narody przeciw sobie prowadzić będą wojnę narodową, gdy oba wyruszą w całości, z całym impetem, z determinacją i zdecydowaniem. Czy wtedy zwycięstwo [illegible] musi należeć do silniejszego, do liczniejszego, do lepiej uzbrojonego?

Dwa walczące z sobą narody nie mogą równocześnie prowadzić wojny narodowej. *Bo wojna narodowa, to potężny poryw napadniętego narodu, to największy wysiłek dla ratowania swego narodowego bytu, to walka o egzystencję.* Nawet najliczniejsze, zdyscyplinowane zastępy, największe szeregi najeżdżające cudzy kraj, dybiące na jego wolność, łaknące sąsiedzkiej ziemi, nie mogą się równać z narodem prowadzącym wojnę narodową. Jeżeli dwa państwa z sobą walczą, tylko jedno z nich zatem może prowadzić wojnę narodową.

Ale musi ją rozpętać. Polska jest w tym położeniu, że wojna narodowa może być dla niej koniecznością. Z tego należy zdać sobie dobrze sprawę i wyciągnąć wszystkie wypływające stąd konsekwencje. Niechaj nikomu się nie wydaje, że w razie niebezpieczeństwa przeprowadzenie w sposób poprawny mobilizacji i spełnienie przez wszystkich normalnych swych obowiązków i zadań jest rzeczą wystarczającą. Konieczny będzie wysiłek niezwykły, nie dający się mierzyć zwykłymi normami.

Propaganda, agitacja, wołania pr[illegible], odwoływanie się do uczuć, [illegible] wielkie mają tu znaczenie. To musi wydobyć się z wewnątrz, a więc to musi tam tkwić. Wojna narodowa nie jest żadnym cudem, ona musi potencjonalnie istnieć w naszych sercach. Bezwątpienia jest to pewien stan emocjonalny. Ale czynniki emocjonalne nie prowadzą odrębnego życia. Są to rośliny, które wyrastają z najbardziej realnych stosunków. Największe nawet idee są odbiciem tych stosunków.

Im silniej społeczeństwo jest związane z państwem, im bardziej czuje się za nie odpowiedzialne, im więcej jest ono w nim aktywne i czynne, tym bardziej jest ono dojrzałe do prowadzenia wojny narodowej.

ADAM PRÓCHNIK.

Sowiecka zagadka

Z. S. S. R. a blok pokojowy

Do chwili, gdy to piszemy, sowiecka zagadka nie została rozwiązana: nie wiadomo, czy ZSSR przystąpi do bloku państw pokojowych i na jakich mianowicie warunkach.

O **znaczeniu** tego — ewentualnego—przystąpienia pisać obszernie nie potrzebujemy. Dziś to znaczenie rozumie każdy. Daladier i Chamberlain w swoich ostatnich mowach silnie je podkreślili. W ostatniej angielskiej debacie parlamentarnej Lloyd George, Churchill, Eden, a ze strony Partii Pracy Attlee energicznie żądali pozyskania Sowietów do współpracy i zarzucali Chamberlainowi, wyraźnie lub w sposób zamaskowany, opieszałość.

To samo we Francji. Zapomniano (przeważnie) o różnicach ideologicznych. W „Marianne" ogłasza artykuł „książę Paryża" (!) i powiada „Możemy skutecznie odpowiedzieć na niemiecką taktykę izolacyjną przy konkretnej pomocy ZSSR i czynnej przyjaźni Ameryki". Autor zwraca uwagę (radzi „wziąć mapę do ręki"), że Anglii i Francji, w razie wybuchu wojny, nie będzie łatwo zaopatrywać Polskę. Bez pomocy ZSSR — powiada — Niemcy mają ułatwione zadanie na wschodzie.

W podobny sposób pisze radykalny „Oeuvre". Chodzi więc nie tylko o powiększenie ogólnej siły bloku pokojowego ,lecz także o sytuację **STRATEGICZNĄ.** W razie „neutralności" ZSSR państwa „osi" mogą zechcieć zrealizować znany plan: uderzyć całą siłą (Niemiec) na wschód — na Polskę i Rumunię, a tymczasem zatrzymać Francuzów i Anglików na „linii Zygfryda" przy pomocy wojsk w'oskich i części niemieckich; a po skutecznej (ewentualnie) akcji na wschodzie, Niemcy zwróciliby się na zachód... Oczywiście, jeśli ZSSR przystąpi do akcji, cały ten plan zostanie uniemożliwiony: można bowiem nawet oceniać militarne siły ZSSR niezbyt wysoko, ale w tym wypadku o „błyskawicznej" wojnie na wschodzie nie ma mowy. Trzeba jeszcze dodać, że udział ZSSR od razu „usztywni" (wzmocni) takie państwa, jak Rumunia i nawet państwa bałtyckie. Niedawno została zawarta ważna umowa **anglo - turecka;** jest ona, oczywiście, wielkim sukcesem dla Rumunii (pomoc Anglii przez Dardanele od strony morza Czarnego); ale bez pomocy ZSSR sytuacja Rumunii łatwą nie jest.

Państwom zachodnim chodzi naturalnie nie tyle o obronę Polski i Rumunii, ile o konieczność (w celach strategicznych) **podziału sił Niemiec:** jeśli Niemcy będą mieli na wschodzie silnego i wytrzymałego przeciwnika, zostaną na froncie zachodnim ogromnie osłabieni. O to chodzi Francji i Anglii przede wszystkim.

Czy to znaczy, że **BEZ ZSSR** niepodobna się obejść? Nic podobnego! — pisze Frossard w „Justice" — damy sobie radę bez ZSSR! **ALE** nie tak szybko, nie tak pewnie! Frossard bardzo żałuje, że Anglia dopiero teraz stanęła na stanowisku, ze „okrążać" należy nie ZSSR, lecz „III-ią Rzeszę"!

Teraz rozumiemy znaczenie problemu .Ale dlaczego dotychczas Anglia (i Francja) nie potrafiła dogadać z Sowietami? Kto winien? I o co właściwie rozbijają się rokowania?

To są bardzo poważne kwestie... Ale odpowiedzieć na te pytania nie jest łatwo. Problem sowiecki pozostaje jeszcze **ZAGADKĄ.** A czas nagli! Naturalnie, można spróbować sformułować rozbieżności. Ale nie jeden publicysta powiada: szczegóły nie wyczerpują sprawy — **COŚ W TYM MUSI BYĆ!** Hitler (z Rosenbergiem) od dawna zapowiedział marsz na Ukrainę Sowiecką, tymczasem Stalin się ociąga z przystąpieniem do bloku pokojowego. „Beobachter" nie atakuje ZSSR, a Hitler 2-go kwietnia w swej wielkiej mowie o ZSSR nie wspomniał.

Kerillis jest entuzjastą współpracy z ZSSR. Nawołuje do niej stale swych rodaków. Ale w „Epoque" (z 17 maja) umieszcza cały artykuł, w którym powiada, że **„NIE WIDZI JASNO"**, o co właściwie chodzi: nieufność i ukryta myśl (z obu stron) przeszkadzają negocjacjom. Kerillis sądzi, że Halifax poszedł by dalej w ustępstwach dla ZSSR ,ale Chamberlain z częścią konserwy trochę hamuje.

A więc jak obecnie wyglądają oba stanowiska? Anglia zaproponowała ZSSR, aby ze swej strony zagwarantował bezpieczeństwo Polski i Rumunii. Na to ZSSR odpowiada, że propozycje Anglii są **jednostronne.** Po pierwsze ZSSR ma gwarantować te państwa, o które chodzi Anglii, ale Anglia nic nie mówi o innych państwach, np. **BAŁTYCKICH,** o które chodzi ZSSR , bo przez państwa bałtyckie Niemcy mogą pomaszerować na Sowiety lub przynajmniej rozszerzyć swe panowanie nad Bałtykiem. Po drugie sam ZSSR zostaje bez gwarancyj ;czy Anglia z Francją będą bronić ZSSR w razie ataku Niemców? Po trzecie, w całej tej angielskiej kombinacji ZSSR gra jakąś rolę służebną, pomocniczą i wobec tego ZSSR proponuje **„równouprawnienie"** wszystkich państw bloku i zawarcie **WOJSKOWO - POLITYCZNEGO SOJUSZU FRANCJA — ANGLIA — ZSSR.**

W podobny sposób formułuje różnice „Epoque" w krótkim resume z 18 bm. Francja — powiada dziennik — stara się pośredniczyć, ale musi stosować się do pozycji Anglików.

Chamberlain w swej ostatniej mowie odpierał argumenty Moskwy. Wprawdzie nie występowaliśmy, powiada, z propozycjami w sprawie państw bałtyckich, ale za to z drugiej strony nie żądamy od ZSSR gwarancyj dla niektórych państw zachodnich, o które też może rozpocząć się wojna. Nierówność? — pyta Chamberlain — istotnie istnieje, **ale na korzyść ZSSR.** Albowiem my, Anglicy, występujemy w obronie Polski i Rumunii w kazdym wypadku, niezależnie od tego, co zrobi ZSSR, zaś ZSSR ma wystąpić tylko wówczas, gdy wystąpią Francja i Anglia. Czuję — dodaje Chamberlain, że między nami a ZSSR jest **JAKAŚ ŚCIANA** czy **PARAWAN** (głosy: jaka?). Niestety, nic nie mogę dodać.

I tak dalej. Sprawa pozostaje **BARDZO NIEJASNĄ.**

O tej niejasności, pisze obszernie we francuskiej prasie głośny „antymonachijczyk" b. pierwszy Lord Admiralicji **Duff Cooper.** O co właściwie chodzi? Dotychczas Anglicy nie wiedzą, dlaczego ustąpił Litwinow. Czy chodzi tylko o prestiż ZSSR? O chęć chwilowego przyciśnięcia Anglii do muru za dotychczasową politykę? W takim razie niebawem dojdziemy do porozumienia. **Ale jeśli chodzi o coś innego?** Proszę zauważyć, pisze Duff Cooper: dotychczas Hitler nigdy personalnie Stalina nie atakował...

Sytuacja pozostaje jeszcze **NIEWYJAŚNIONA.** Zniecierpliwiony tow. Blum słusznie woła w „Populaire": — Trzeba skończyć z tym przeciąganiem rokowań! Czas na to nie pozwala! To rozzuchwala hitlerowców!

Zapewne, Blum ma rację — **należało by skończyć jak najszybciej!...** Ale czy istotnie nic poważnego (a ukrytego) nie stanie na przeszkodzie? Souvarin (w „Figaro") jest nastrojony sceptycznie, i powiada, że Stalinowi, wobec istnienia dwuch koalicyj, nie zależy na pośpiechu — „chce swój pośpiech sprzedać jak najdrożej". Ale nie brak **optymistów,** którzy wierzą, iż umowa wkrótce zostanie podpisana, i co najważniejsze **wykonana.** Coraz więcej jest podkreślane, że Anglia (Chamberlain) boi się **„AUTOMATYZMU"** sojuszu z ZSSR. że chciałaby **OGRANICZEŃ** działania tego sojuszu.

Chcielibyśmy, żeby optymiści mieli rację.

K. CZAPIŃSKI

Zwycięstwa wyborcze Partii Pracy

Dn 1 7b. m. odbyły się w Anglii trzy wybory uzupełniające do Izby Gmin.

W jednym z okręgów, North Southwark, Partia Pracy odebrała mandat kandydatowi rządowemu, liberałowi z grupy min. Simona. Poprzednia większość rządowa 79 głosów zamieniła się obecnie w większość robotniczą, wynoszącą **1493 głosy.**

W dwóch innych okręgach przeszli wprawdzie kandydaci rządowi, ale stracili ogromne ilości głosów.

A więc w Aston większość konserwatywna w wyborach głównych, wynosząca **10.355 głosów,** stopniała do **5.901.** A Aston leży w okręgu Birmingham, skąd posłuje Chamberlain

W Abbey (Westminster) kandydat konserwatywny otrzymał o **5.004 głosy** więcej od przeciwnika, kandydata niezależnego (Partia Pracy nie wystawiła własnego kandydata), podczas gdy w wyborach głównych większość ta wynosiła **12.862.** A więc spadek głosów olbrzymi.

„Interes narodowy"

Katolicki pisarz francuski — GEORGES BERNANOS wydał ostatnio gwałtowny pamflet p. t. „Skandale de la vérité" („Skandaliczna prawda"), wymierzony przeciw... prawicy francuskiej. Autor „Pod słońcem szatana" wyraża się o niej m. in. w sposób następujący: „W gruncie rzeczy, INTERES NARODOWY, to najmniejsze zmartwienie tych panów... Dla tych cyników ważny jest nie interes narodowy, ale to by był absolutem, w którego imię mogliby terroryzować durniów..."

W wywiadzie udzielonym w tych dniach faszystowskiemu dziennikowi „POPOLO d'ITALIA", hiszpański „oswobodziciel" —p. Franco oświadczył, że pod jego dyktaturą „wszystkie instytucje Hiszpanii poddane będą najwyższym „INTERESOM NARODOWYM" w ramach zorganizowanej demokracji"(!?)...

Prawica francuska, tak samo zresztą jak cała międzynarodówka faszystowska była i jest po dziś dzień nawet — namiętną entuzjastką Targowicy hiszpańskiej, Targowicę tę stale popierała i chroniła. Nic zatem dziwnego, że nietylko poglądy, ale i język reakcji francuskiej oraz jej faworyta zza Pirenejów muszą być równie cyniczne, zakłamane i podstępne.

Bl

Wśród książek

Tadeusz Sinko: „Klasyczne przysłowia w polszczyźnie" (Lwów, Książnica-Atlas, str. 120). Praca znanego filologa dzieli się na dwie części: w pierwszej — autor daje przegląd klasycznych, średniowiecznych i humanistycznych źródeł i zbiorów przysłów oraz ich polskie opracowanie; wskazane tu również zostały drogi, któremi klasyczne przysłowia przeniknęły w Polsce do szkół i na kazalnice, a nawet do gwary ludowej. W części drugiej—znajdujemy krótkie monografie dwunastu grup przysłów, których sens pierwotny występuje jasno na gruncie greckim, zaś rozmaite wersje i odmiany charakteryzują sposób myślenia narodów, adoptujących te klasyczne przysłowia. Praca prof. Sinki jest bardzo ciekawa nie tylko dla filologów i polonistów, ale również dla każdego czytelnika, który interesuje się kwestią wpływów starożytności na rozwój językowych i literackich form polszczyzny.

Zofia Starowieyska - Morstinowa. „Twoje i moje dzieciństwo". (Lwów, Książnica-Atlas; str. 160. Jest to miła i rozumna książka, traktująca o psychice dziecka, widzianej przez pryzmat własnego dzieciństwa autorki. Jej obserwacje i rozważania prowadzą do słusznego wniosku, że dziecko od pierwszych chwil świadomego istnienia, jest w swych doznaniach i reakcjach wewnętrznych jakby modelem i miniaturą dorosłego człowieka, to też gdy patrzy się w dziecko i na dziecko, widzi się w nim nie tylko samego siebie, ale „najgłębsze, najbardziej tajemnicze sprawy ludzkiej duszy"... Aczkolwiek pewne zasadnicze sprawy poglądu na świat autorki mogą treścią i sformułowaniem budzić odruchy krytyczne, — tam gdzie chodzi o znajomość psychiki dziecięcej przyznajemy p. Morstinowej prawie bez zastrzeżeń wielką bystrość i trafność zarówno w obserwacji, jak i w konkluzjach ogólnych.

Dawid Lloyd George „Wspomnienia wojenne". Tom III. (Warszawa, „Rój", str. 432. Tłum. A. Pański). Obecna sytuacja międzynarodowa aktualizuje w wysokim stopniu „wspomnienia wojenne" wybitnego polityka brytyjskiego. O tym znakomitym dziele, stanowiącym jedno z najpoważniejszych źródeł do poznania kulis i scenerii wojny światowej, pisaliśmy już obszernie z okazji wydania dwóch pierwszych tomów. Tom trzeci i ostatni obejmuje bardzo ważny, końcowy okres wojny, od grudnia 1917 r. aż do zawieszenia broni naskutek klęski państw centralnych. Wspomnienia Lloyd George'a z bardzo wielu względów zasługują na przeczytanie i — przemyślenie.

B. D.

Nowości letniego programu

Kult Mickiewicza. — 18 słuchowisk. — Powieść awanturnicza ze Szczepkiem i Tońkiem. — „Klub Pickwicka" Dickensa

Tak jak w muzyce Chopin stał się reprezentacyjną audycją zarówno dla słuchaczy krajowych, jak i zagranicznych, tak w dziedzinie literackiej zamierza radio szerzyć trwały kult Mickiewicza. Dzięki technicznym możliwościom radia stałe wprowadzenie do programu dzieł Wieszcza pozwoli zbliżyć tę epokę, o której marzył Mickiewicz — że dzieła jego zawędrują pod strzechy.

Na recytacje utworów Mickiewicza wybrana została w niedzielę pora sąsiadująca bezpośrednio z audycjami dla wsi, aby ludność wiejska mogła również słuchać arcydzieł poety.

Odpowiedni plan opracowany przez Polskie Radio na dłuższy okres — przewiduje w bieżącym sezonie nadanie przez mikrofon ballad, liryk i — co najważniejsze — „Pana Tadeusza". Odczytywanie Mickiewicza przez radio powierzone będzie najlepszym naszym recytatorom.

Wysuwając tę pozycję na czoło zamierzeń literackich Polskiego Radia — nie można pominąć innych pozycyj. W dziale słuchowisk Polskie Radio posiada już w tece około 10 słuchowisk autorów polskich i około 8 autorów obcych, które wejdą w najbliższym czasie do programu Teatru Wyobraźni. Między innymi projektowane jest nadanie na początku sezonu letniego „Klubu Pickwicka" Dickensa w serii 10 obrazów słuchowiskowych.

Zwolennicy Szczepka i Tońka otrzymają w sezonie letnim wesołą awanturniczą powieść Wiktora Budzyńskiego, w której ulubieńcy publiczności radiowej wystąpią jako bohaterzy podróżujący po dalekich lądach i morzach.

Ten motyw podróżniczy przewijać się będzie również w recytacjach prozy, gdzie Polskie Radio zamierza zrealizować cykl audycyj p. t. „Wielkie włóczęgi morskie". W tym dziale usłyszymy fragmenty opisów wielkich podróży od „Odyssei" aż do Gerbault'a.

Jeśli mowa o książkach, mających swą stałą pozycję w literaturze światowej — wspomnieć należy o tym, iż Polskie Radio projektuje cykl szkiców literackich p. t. „Książki do których się wraca". Szkice te pożyteczne w okresie wakacyjnym, kiedy szuka się książek, odświeżą w pamięci słuchaczy arcydzieła literatury polskiej i obcej i zachęcą do ponownej ich lektury.

W dziale literackim kontynuowane będą również w okresie letnim audycje pogodne i wesołe.

Zwycięstwo Centralnego Związku Górników

w Wieliczce

W niedzielę. 21 b. m. odbyły się wybory do [illegible]sy Brackiej w salinach wielickich.

Oprócz C. Z. G. wystawili listę również „ozonowcy". *W wyniku wyborów CZG. zdobyła wszystkie 11 mandatów.*

Tabela wygranych

13 dzień ciągnienia 44 Loterii Klasowej

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

75.000 zł. Nr. 131413.
25.000 zł. Nr.: 121688.
15.000 zł. Nr.: 68111.
10.000 zł. Nr. 33110.
5.000 zł. Nr.: 38575 67927
2.500 zł. Nr.: 21650 37389 38603 38823 31543 78501 80568 148366
Po 2.000 zł. Nr.: 7367 10917 15989 16601 22124 23690 29459 35621 59975 63403 64021 72980 73352 77550 84920 97141 97393 98996 99155 131468 133417 140836 144534 155827 160224
Po 1.000 zł. Nr.: 17524 18042 20136 38725 40501 46772 50114 51773 52187 52462 53175 54050 58661 61684 63199 63355 73560 73632 82746 87511 95934 98146 99100 101414 105960 107214 111418 114865 128093 131823 132529 141520 144573 149763 152766.

PO 250 ZŁOTYCH.

62 118 309 496 574 619 42 77 754
816 60 65 1099 265 411 62 70 73
515 609 702 22 38 840 939 2101 231
420 69 98 588 95 994 3003 93 171
365 88 394 406 507 614 905 27 4019
401 2 49 612 989 5041 63 96 105 254
58 304 26 80 68 446 63 510 604 9
724 802 15 960 84 6012 179 84 297
701 50 58 7054 208 24 31 463 514
694 86 803 55 74 8144 78 86 245
399 427 33 652 737 962 65 9160 255
66 347 86 547 90 625 740 879 900
76 10003 36 85 128 60 219 305 37
440 522 676 730 832 997 11050 108
369 79 646 82 831 12026 106 43 258
387 450 676 752 97 824 982 13051
236 37 321 506 43 667 68 85 773
90 810 98 955 14075 276 323 553 619
717 91 836 903 9 14 15072 121 86
328 385 450 551 661 89 748 94 808
327 16164 304 38 81 402 46 560 81
788 840 17060 145 230 309 21 [illegible]
31 39 91 661 69 944 18249 362 406
12 534 691 755 19060 72 163 78 346
66 879 950 56 20020 269 316 17 67
754 811 52 76 921 45 21032 43 50
179 297 391 698 700 84 845 [illegible]
935 22069 115 81 233 44 419 520
84 811 23031 41 222 590 666 95 724
989 24179 226 304 16 547 607 844
25145 485 625 729 880 970 94 26021
269 360 527 52 27068 147 205 334
65 74 553 753 28067 90 105 42 66
418 86 500 795 806 921 29137 302
33 732 872 30013 23 236 46 433 43
79 93 694 968 31106 377 488 [illegible]
870 32011 54 156 229 66 320 22 755
811 24 932 33216 49 444 70 99 [illegible]
821 960 34229 427 95 630 759 [illegible]
906 86 36004 132 245 51 548 602 5
36 712 53 87 831 62 37050 83 [illegible]
45 80 355 483 96 504 27 604 52 38020
30 77 169 257 95 396 444 60 [illegible]
765 977 39113 37 97 659 759 818
40007 130 268 76 410 602 11 32 90
835 967 41448 757 909 52 42166 254
318 22 32 45 509 605 85 754 848
915 37 43217 35 369 611 772 801 929
92 44205 15 471 612 24 731 [illegible]
45117 28 231 83 376 405 573 601
790 92 46040 211 506 683 793 97 820
55 47028 32 125 40 60 71 201 301
427 542 748 96 844 958 79 48191 250
368 89 403 677 94 49093 94 116 265
367 442 508 719 52 823 50088 [illegible]
589 646 752 821 51122 220 358 [illegible]
510 701 63 831 902 52046 167 70 267
318 94 448 85 526 612 771 809 78
926 53021 41 181 271 747 944 54273
306 421 24 81 640 743 804 54 55065
186 245 97 300 14 51 92 439 64 572
618 766 93 800 80 918 56070 72 316
639 53 75 834 946 57045 605 38 88
846 917 58002 161 223 388 477 534
646 827 906 86 59388 413 658 895
97 60022 262 67 479 511 12 21 31
780 818 77 980 61235 300 546 629
77 82 775 951 62060 139 67 334 480
659 738 48 63 845 63243 44 327 88
447 67 86 503 40 55 691 863 64067
47 184 88 489 65099 104 29 270 340
443 595 606 911 66021 52 94 273 677
708 889 67306 43 456 637 701 38 [illegible]
29 903 42 66 68001 125 251 55 378
96 420 629 813 69223 65 381 509 52
77 89 626 51 76 708 877 903 19
70010 54 97 261 324 455 527 750
351 95 951 71009 134 403 57 524 678
84 720 801 17 983 72035 61 167 330
[illegible] 71 411 56 508 608 90 910 73047
85 206 308 408 24 27 501 74041 78
225 30 339 56 460 506 725 50 891
912 34 73 95 75011 73 465 97 707
42 819 934 72 76009 22 100 15 267
96 542 698 737 805 20 63 920 64
77127 444 83 524 662 891 991 78020
31 35 257 73 357 453 611 768 78 864
965 79226 430 36 56 65 634 73 86
704 16 28 46 888 955 80260 397 453
546 859 60 96 81116 65 369 435 77
85 712 59 927 93 93 82006 39 113
20 684 83256 81 467 514 641 70 705
819 93 959 84112 212 317 99 483 600
85059 224 44 68 315 512 26 819 68
86119 255 61 361 70 527 694 705
87042 183 87 94 253 358 80 421 97
523 48 642 90 722 80 819 72 907 29
88057 315 71 453 543 711 826 918
89261 316 488 598 700 18 957 88
90096 349 545 710 20 91036 311 85
400 30 34 561 652 709 11 92020 45
187 91 201 473 630 745 47 825 44
93005 169 249 404 668 73 83 713 38
78 812 77 89 94021 269 75 720 23
905 95048 221 81 306 67 95 482 511
47 98 682 875 96126 55 223 447 65
760 911 68 97102 361 544 616 59 708
[illegible] 48 802 55 929 98114 298 308 492
521 35 99 853 901 66 72 99058 171
292 342 427 50 547 602 14 826 51
941.
100304 14 451 503 58 826 101059
352 422 518 69 855 906 29 102395 432
Po 250 zł.

[illegible] 694 780 843 981 103002 28
153 418 595 603 713 947 65 104299
382 479 88 535 657 785 933 36 105009
83 132 271 308 405 740 856 901
106201 469 98 597 610 733 896
107380 448 716 957 108285 456 76
531 80 679 729 48 77 802 109472 653
63 935 110172 323 516 70 756 85
111056 129 90 229 579 872 97 934 53
93 112154 440 502 884 113184 230
373 468 543 804 5 84 114286 99 222
44 432 36 609 28 31 741 844 966 82
115393 87 433 57 531 618 85 769 826
52 64 116004 165 256 660 784 812 62
976 117052 76 249 378 451 515 16
628 860 964 118064 66 80 269 490 634
717 945 119145 206 320 54 91 476 510
51 639 730 844 68 69 945 120073 383
493 561 72 79 649 84 97 709 31 816
910 86 121277 348 485 853 122051
144 62 424 797 817 24 954 123185
257 66 76 84 312 562 887 919 124033
125 56 225 60 321 92 415 880 125021
419 594 610 126101 39 339 49 88 440
76 594 658 732 806 80 942 72 127062
78 347 525 80 935 128027 82 108 48
253 303 32 439 530 688 742 70 881
86 129039 239 312 23 511 90 874 903
130056 217 315 45 417 54 689 761
882 983 131099 111 27 49 326 38 414
92 591 625 900 132120 86 96 248 97
312 54 97 403 65 572 842 58 133162
288 666 738 86 88 864 134141 71 259
63 335 91 494 681 746 854 75 914
135118 24 84 376 674 644 738 74 807
93 939 89 136112 278 89 306 25 62
564 669 88 730 36 833 96 137033 85
114 37 90 400 52 504 604 93 995
138271 80 356 470 79 82 680 94 849
954 77 139051 103 219 44 51 321 452
809 15 909 42 66 140046 192 270 97
368 418 528 690 753 141001 6 114 23
325 20 406 97 99 554 822 32 981 98
142166 370 86 93 482 519 752 812 23
952 143056 90 249 62 338 447 560
622 96 759 96 849 909 95 144184 218
85 398 636 765 982 145043 304 6 19
38 449 642 743 878 146033 150 222
341 58 70 678 748 65 830 916 147097
133 72 222 403 53 732 67 73 148103
55 90 250 388 94 486 681 703 901 47
149061 97 218 90 528 690 715 76 901
95 150037 93 128 593 602 704 5 90

151019 30 80 90 145 425 42 641 47
65 778 810 14 916 56 152179 94 312
32 510 613 807 58 153004 39 223 340
66 459 720 41 828 988 154488 670 [illegible]
707 61 807 45 924 155007 76 177 [illegible]
97 264 315 66 74 412 613 717 914 [illegible]
156100 260 384 460 66 72 630 734 42
988 157186 244 47 312 51 92 528 57
676 738 948 158068 81 219 40 72 749
90 865 159079 78 329 66 30 72 527
711 44 71 957 160047 157 266 425 33
64 693 161013 81 96 103 29 373 [illegible]
719 826 50 64 990 162021 110 15 431
673 821 74 997 163149 52 340 99 416
48 66 535 632 843 164057 277 382 433
37 83 502 46 804 59 929.

III ciągnienie

PO 250 ZŁOTYCH.

125 350 1137 319 58 481 97 2090
139 90 409 17 45 87 564 68 619 46
752 3097 4519 5515 666 718 918 6164
694 732 909 12 60 7120 218 823 928
8293 718 65 9154 560 714 894 10327
569 73 77 939 11099 145 88 427 49
54 676 755 877 942 12408 532 13028
155 207 25 638 71 823 927 14208 24
330 624 15081 239 699 845 92 16606
723 822 980 17598 670 858 18062 190
223 307 654 75 705 856 913 19048
243 377 778 20009 50 393 589 835
[illegible] 73 21097 163 581 735 54 [illegible]
22075 413 56 23040 145 375 [illegible]
24262 339 555 709 81 866 996 25020
28 206 84 732 968 26137 39 250 307
[illegible] 698 901 67 27030 71 133 203 580
889 28894 991 29023 96 119 70 327
810 31 42 814 89 30526 731 62 920
31067 238 973 32070 502 695 33104
[illegible] 336 669 966 34424 35465 643 36551
724 857 58 37442 512 25 857 38190
409 623 895 99 39031 171 299 695
766 805 83 947 40067 223 391 [illegible]
41031 421 848 42040 96 106 300 52
552 643 87 894 43111 302 95 433
[illegible] 44067 209 40 84 494 705 894
945 45021 340 530 892 967 46035 383
570 736 47260 88 447 731 34 55
48012 176 264 428 693 704 935 49085
128 32 279 88 373 438 766 933 50009
421 515 754 943 51167 251 392 425
519 999 52136 476 631 862 911 46
53750 853 927 54596 602 953 55158
347 82 484 578 56899 945 58 57019
164 528 602 71 58117 67 82 59772
60053 325 602 796 925 61100 310 601
2 14 925 70 62035 771 73 63124 651
730 919 64225 65112 79 236 304 94
406 66170 855 445 962 67076 303 404
32 580 756 917 74 68014 108 514 619
34 918 87 69842 70298 352 54 493
621 61 841 933 71165 280 433 52 565
714 16 986 72057 87 386 427 624 763
[illegible] 73093 175 334 580 675 74171 473
600 75434 966 76677 988 77038 48
84 128 55 625 823 78122 416 752
[illegible] 78 79123 460 778 947 83 80235
351 91 834 50 81013 357 796 82110
838 906 59 83020 349 422 539 61
838 84181 439 674 731 950 85355
86077 412 33 816 87062 218 433 514
88083 179 92 217 469 558 62 645 49
76 812 22 89319 400 90027 201 357
86 432 566 731 942 45 91155 435 726
42 92175 242 592 601 93089 143 703
803 94338 451 91 541 86 642 782
95049 137 75 293 429 561 87 611 90
807 933 60 72 96389 97422 905 22 26
98218 793 835 99007 131 836.
100337 988 101146 297 454 594
102084 602 3 103341 537 104340 574
703 825 105411 589 832 58 106058
107 278 396 637 69 891 107045 64 218
462 931 108210 50 441 109971 110017
81 603 821 111102 597 614 848 92
112621 741 113318 841 937 87 114086
164 517 942 115050 286 473 77 635
867 116028 341 54 73 487 571 117457
74 638 118253 57 78 497 659 119096
223 496 696 712 79 120113 408 591
850 121290 311 472 617 56 97 122252
447 66 856 74 123140 672 124248 497
542 734 125242 454 62 87 886 126119
750 904 127550 694 724 864 988
128519 57 129394 501 521 867 775
130052 229 815 943 131252 510 55
713 57 898 132047 413 903 133144
370 497 582 604 49 72 870 134020 158
290 596 601 135142 55 717 846 64 982
136258 385 894 137103 43 300 453
685 138229 62 832 139089 146 273
626 878 141008 33 187 510 691 950
142049 315 475 809 143019 390 765
907 144199 588 710 17 992 145383
146111 268 94 345 462 72 524 669 79
721 67 147022 187 370 481 521 658
722 149270 365 150473 613 151108
56 298 356 403 69 898 991 153214 32
154042 341 410 907 155042 228 765
844 870 156056 525 673 820 96 929
157151 755 158354 573 159075 162
558 875 160268 302 64 403 985 161044
78 149 281 327 32 39 940 162391 520
163022 57 667 85 738 817 34 164105
279.

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE.

50.000 zł. nr. 24986.
20.000 zł. nr. 9801.
10.000 zł. n-ry: 2502 4021 8961.
5.000 zł. n-ry: 46628 54311 6[illegible] 101183 109739.
2.500 zł. n-ry: 8146 24904 63303 68019 77409 98581 107455 113556 128608 137945 138496 143459.
2.000 zł. n-ry: 3421 9864 11336 19195 25288 53638 73146 80590 83885 85635 108251 125608 140259 148000 153240 161689 163591.
1 000 zł. n-ry: 2711 3696 [illegible] 13902 18067 21760 24251 2[illegible] 33435 35044 39590 44111 50402 52439 54584 59223 59321 63288 63641 64083 67826 71614 72840 83647 88225 105129 105343 106870 113924 116982 125801 127181 142116 143515 148517 158102 151783 156275 161781.

PO 250 ZŁOTYCH.

343 422 896 1084 143 222 315 56
82 901 37 2016 24 57 127 318 404 9[illegible]
3014 75 91 245 498 538 60 665 933
42 4122 230 932 5113 24 289 336 582
781 880 950 61 6144 454 931 7257 9[illegible]
412 83 568 769 945 8011 181 416 43
601 869 9128 91 311 492 534 77 631
73 80 10161 262 609 775 859 69 923
11149 224 508 85 667 937 12055 76
654 84 706 13164 205 26 42 589 [illegible]
774 811 14045 149 922 15045 106 31
210 86 16140 272 346 423 902 34
17048 53 141 95 235 551 760 [illegible]
18018 228 348 587 901 78 19029 54
390 99 745 873 20281 21243 448 527
71 620 70 962 22083 344 739 883 [illegible]
23190 454 95 594 742 873 24408 56
825 25330 26279 306 532 67 968 27382
584 604 769 978 28044 164 266 368
631 709 842 993 29251 773 914 30588
31000 354 525 35 666 718 87 90 [illegible]
32060 162 224 62 344 443 857 [illegible]
33120 63 717 851 34316 30 33 439
938 35297 374 36029 176 606 38 44
756 931 37003 58 163 236 431 87 625
38193 219 345 463 923 39119 219 8[illegible]
498 580 665 918 75 40222 339 67 640
738 41101 690 974 42126 736 953 58
43183 242 396 431 473 816 924 44105
242 335 79 86 900 56 45180 335 92
781 46014 88 232 92 409 507 798
47057 253 411 572 48006 218 672 87
717 24 887 49005 186 355 534 601 848
50011 59 172 458 51369 86 611 790
99 856 919 52092 385 665 53115 339
60 556 86 839 89 54128 4655216 397
430 583 866 95 99 56268 81 410 525
808 57207 27 392 831 56 76 58141 382
449 652 53 715 965 59364 504 611
60323 453 721 864 96 942 49 61131
43 425 536 85 615 99 718 802 37 919
62383 650 908 63110 419 732 38 64982
65183 66237 93 546 91 794 67097 191
97 439 551 762 68259 79 411 51 767
847 948 69008 630 59 738 51 828
70462 883 71096 98 364 459 502 848
76 943 77 72126 317 409 17 776 867
73348 548 79 840 74105 208 363 440
515 634 782 90 75040 162 292 303 593
76017 93 375 77015 754 60 910 78070
101 25 89 255 56 395 577 721 8[illegible]
79108 74 207 374 887 80240 377 749
878 81536 622 722 830 82538 83403
16 540 842 84183 329 98 574 870 900
85336 550 62 732 61 817 86631 849
963 87005 207 527 650 62 912 88073
220 403 992 89053 128 599 832 90588
862 999 91071 152 92470 851 [illegible]
93060 237 444 74 588 746 844 944
94095 145 396 594 695 802 934 95050
273 813 922 96004 56 918 97050 154
263 319 58 420 525 629 734 98040 224
339 783 862 99024 364 476 755.
100014 172 318 511 622 28 57 703
87 839 101366 102189 103000 188 430
104161 211 26 367 845 931 60 105018
91 95 456 548 757 874 106205 83
526 42 905 40 107354 460 675 86
925 108023 43 172 625 713 [illegible]
109307 14 419 20 694 712 49 889
110447 48 81 681 111274 642 81 [illegible]
112054 215 323 35 518 94 [illegible]
113433 915 114000 50 177 315 491
590 826 971 115250 62 28 738 [illegible]
116121 223 835 967 117368 454 897
118136 721 807 119179 251 385 768
942 70 120059 87 263 671 956 121103
36 252 461 70 638 122204 317 406
721 852 123401 588 648 746 124038
219 641 43 80 724 88 125017 280 683
843 126382 791 911 127229 76 437
128111 325 450 74 77 533 40 615
745 855 129326 994 130078 438 549
690 747 873 131100 94 583 870 918
132328 444 515 42 924 82 133090
403 719 913 134154 268 686 69
135114 267 336 71 418 977 136102
299 387 486 601 83 721 90 95 137053
91 156 428 138047 247 355 552 616
40 43 779 847 139062 96 276 357
555 70 943 140113 29 266 484 698
875 987 141054 327 65 694 142186
37 221 481 85 143116 217 468 144673
779 145098 158 456 532 619 704 949
64 146036 126 84 241 582 738 147560
978 148465 549 59 638 950 149142
913 150232 365 89 663 74 742 866
912 151062 405 514 152203 627 44
886 153140 654 94 761 154378 957
155449 59 71 841 954 156076 727
157004 21 69 391 602 158079 334
681 159146 304 90 505 600 160055
135 607 39 789 940 161133 258 331
406 745 162373 605 95 712 163027
549 78 93 755 899 164028 656.

Wiadomości z całej Polski

WYPADEK MOTOCYKLOWY.

Koło wsi Słajkowszczyzna, gm. wisniewskiej pod Wołożynem, jadący na motocyklu urzędnik Włodzimierz Giecewicz wraz z Ireną Sudnik, urzędniczką, przy wymijaniu spłoszonego źrebaka stracił panowanie nad kierownicą, co spowodowało katastrofę.

Irena Sudnik, doznała pęknięcia podstawy czaszki. Przewieziono ją w stanie ciężkim do szpitala w Wołożynie. Giecewicz uległ powierzchownym pokaleczeniom.

STRZELANINA NA ZABAWIE TANECZNEJ.

We wsi Cisownik (pow. łukowski) pod okna lokalu, gdzie odbywała się zabawa taneczna, przyszli parobcy z sąsiedniej wsi Radoryz Smolny i zaatakowali uczestników zabawy, strzelając z rewolweru. Na odgłos strzałów uczestnicy wybiegli przed dom. Napastnicy, na widok przeważających sił, rzucili się do ucieczki, ostrzeliwując się. Strona przeciwna użyła również broni. W rezultacie strzelaniny czterej mieszkańcy Radoryza Smolnego zostali ciężko ranni: Edward i Zenon Wójcikowie, Kazimierz Zylbert i Jan Matyjasik. Bójka wynikła na tle zadawnionej nienawiści wśród młodzieży wspomnianych wsi.

WIĘZIEŃ OŚLEPIŁ WIĘŹNIA.

W ambulatorium więziennym w Kowlu więzień Karol Zajfert oblał rozczynem lapisu więźnia Jakuba Smetiuka. Czynu tego dokonał z zemsty. Płyn wypalił Smetiukowi lewe oko.

KRWAWA TRAGEDIA RODZINNA.

W osadzie Tłoki w pow. wolsztyńskim, pomiędzy 60-letnim Karolem Kaczmarkiem a jego zięciem Stanisławem Matysiakiem doszło do bójki na tle sporu majątkowego. W czasie bójki Kaczmarek oddał 4 strzały rewolwerowe, raniąc zięcia, który zmarł w szpitalu. Kaczmarka aresztowano i osadzono w więzieniu.

WYPADEK NA KOPALNI.

W podziemiach kopalni „Bielszowice“ uległ wypadkowi górnik Guziel, który przygnieciony został wózkami do ściany. Guziel doznał złamania obu rąk i szeregu ciężkich obrażeń wewnętrznych. W stanie ciężkim przewieziono go do szpitala.

TRZY OSOBY PORAŻONE PIORUNEM.

Nad powiatem rybnickim przeszła gwałtowna burza, w czasie której piorun uderzył w dom Kaspra Wiesiorka i Pawła Wilema w Równiu. Budynek spłonął. Porażone zostały piorunem trzy osoby, żona Wiesiorka i jego córka oraz 5-letni syn Wilema. Stan ich jest ciężki.

W Maruszach piorun uderzył w dom Teresy Mikowej. Spłonął dach i sprzęty, znajdujące się na strychu. Straty znaczne.

ZABÓJSTWO.

Wartownik, obchodząc wieś Chobot, gm. Wielkie Dembe, powiatu mińsko - mazowieckiego znalazł na drodze trupa mężczyzny z ranami pochodzącymi od ostrego narzędzia.

Policja ustaliła, że zabitym jest Stanisław W...da, lat 30, rolnik, ze

wsi Długa Kościelna, gm. Okuniew. W toku dalszego dochodzenia został aresztowany St...aw ...siążek, gospodarz ze wsi Chobot. W czasie rewizji znaleziono u niego zakrwawiony bagnet, którym został zamordowany Warda. Książek przyznał się do zabójstwa. Zbrodni dokonał w czasie kłótni, jaka powstała na tle zadawnionych porachunków.

Książek został aresztowany.

WIADOMOSCI SPORTOWE

TENIS

TŁOCZYŃSKI POKONAŁ MENZLA STAN MECZU 2:2

W trzecim dniu rozgrywek Polska — Niemcy o puchar Davisa odbyły się pozostałe single. Tłoczyński pokonał Menzla w stosunku 2:6, 6:1, 5:7, 6:2, 9:7, wyrównywując stan meczu na 2:2.

Ostatnie spotkanie Baworowski—Henkel zostało z powodu ciemności przerwane przy stanie setów 6:4, 6:2 dla Niemca oraz stanie gemów 1:1 w trzecim secie.

Bohaterem dnia, jak w ogóle bohaterem całego meczu był Ignacy Tłoczyński, który po pięknym zwycięstwie nad Henklem odniósł drugi niemniej ceny sukces, zwyciężając doskonałego taktyka Menzla. Grę Tłoczyńskiego cechowała ogromna ambicja i wola zwycięstwa. Polak ani razu nie był załamany, ani razu nie zrezygnował z walki nawet w sytuacjach — wydawałoby się — beznadziejnych. Zwycięstwo Tłoczyńskiego jest nagrodą za jego naprawdę sportową postawę i dowodem, że ambicja może być atutem niwelującym wyższość przeciwnika.

Ponieważ spotkanie Tłoczyński — Menzel trwało około trzech godzin, mecz Baworowskiego z Menzlem rozpoczęty został stosunkowo późno i nie ukończono go przed zapadnięciem zmierzchu. Rozegrane sety wykazały wyraźną wyższość tenisisty niemieckiego.

ĆWIERĆFINAŁY O PUCHAR DAVISA

Mecz o puchar Davisa w Sztokholmie pomiędzy Szwecją i Danią zakończył się zwycięstwem drużyny szwedzkiej w stosunku 4:1.

W Brukseli Belgia wygrała z Indiami 3:2.

W ćwierćfinałach walczą: Norwegia — Belgia, — Włochy — Jugosławia, Szwecja — zwycięzca meczu Niemcy — Polska oraz Anglia — Francja.

PIŁKA NOŻNA

ZNICZ PROTESTUJE.

Kierownictwo sekcji piłkarskiej klubu Znicz (Pruszków) wniosło do zarządu WOZPN protest przeciwko weryfikacji mistrzostw Ligi okręgowej. Znicz opiera się na komunikacie WOZPN z dn. 15.XII. r. ub., mocą którego nakazuje się klubowi PZL uregulowanie długu Zniczowi w sumie zł. 15.60 pod rygorem automatycznego zawieszenia. Do tej pory PZL długu nie uregulował, wobec czego Znicz domaga się zweryfikowania wszystkich meczów PZL jako walkowerów na jego niekorzyść. Tym samym Znicz uratowałby się od spadku z Ligi okręgowej (los ten spotkałby PZL), zaś mistrzem zostałby SKS, który przegrał z PZL. Sprawa będzie niebawem rozpatrzona przez zarząd okręgu.

REPREZENTACJA RADOMIA POKONANA PRZEZ GRANAT.

W Radomiu odbył się mecz piłkarski, w którym mistrz podokręgu WOZPN, Granat ze Skarżyska-Kamiennej, pokonał reprezentację Radomia 1:0. Mecz zgromadził ponad 1000 osób. Całkowity dochód przeznaczono na FON.

GRY SPORTOWE

KOWNO WYGRAŁO Z WARSZAWĄ RÓŻNICĄ JEDNEGO PUNKTU.

Na otwarcie mistrzostw Europy w koszykówce męskiej rozegrano w Kownie mecz koszykówki kobiecej Kowno — Warszawa. Mecz ten wygrała drużyna litewska w stosunku 29:28 (12:12).

POLSKA POKONAŁA ESTONIĘ NA MISTRZOSTWACH EUROPY

W poniedziałek wieczorem rozpoczęły się w Kownie mistrzostwa Europy w koszykówce męskiej. Polska wylosowała na przeciwnika Etsonię, wygrywając po ciężkiej walce w stosunku 40:36 (28:20).

KOLARSTWO

KOLARSKIE MISTRZOSTWA OKRĘGOWE W CAŁEJ POLSCE.

W Czarnej Strudze odbył się wyścig kolarski na 100 km. o mistrzostwo okręgu warszawskiego. Zwyciężył Ignaczak z Orkanu w czasie 2:52 przed Wiśniewskim (Polonia) i Napierałą (Syrena).

Mistrzostwo okręgu łódzkiego zdobył Pietraszewski (ŁKP) w czasie 2:59:20. Dalsze miejsca nie zostały ustalone z powodu złożenia szeregu protestów. Na trasie zresztą doszło do szeregu incydentów wybitnie niesportowych.

Wyścig o mistrzostwo Śląska wygrał Zielik (KPW) w czasie 2:56:38 przed Nowaczkiem (Ruch) i Żyźnińskim (KPW).

W wyścigu o mistrzostwo województwa krakowskiego zwycięstwo odniósł Wandor (Cracovia) w czasie 3:18 przed Dąbrowieckim (Cracovia) i Dudą (Garbarnia).

Wyścig o mistrzostwo województwa poznańskiego wygrał Kluj (KPW) w czasie 2:55:40.

Mistrzostwo województwa lwowskiego zdobył Rudnicki (Strzelec) w czasie 3:09:20 przed Słapińskim (Czarni).

W wyścigu kolarskim o mistrzostwo województwa pomorskiego pierwsze miejsce zajął Rogalski (KPW Pomorzanin) w czasie 3:12:53 przed Jamrogą (KPW Gdynia) i Jabłońskim (Sokół Toruń).

Radio warszawskie

ŚRODA, 24 maja.

WARSZAWA I. 6.30 Pieśń. 6.35 Gimnastyka. 6.50 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Aud. dla szkół. 11.00 „Kłopot promyka“ — słuchowisko dla dzieci. 11.25 Muz. (płyty). 11.30 Aud. dla poborowych. 12.00 Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15.00 Aud. dla młodzieży. 15.30 Muz. obiadowa z Poznania. 16.00 Dziennik i Wiad. gospod. 16.20 Dom i szkoła: „Niebezpieczne zabawy“ — pog. 16.35 Utwory wiolonczelowe. 17.00 Odczyt wojskowy. 17.15 Orkiestra smyczkowa. 18.00 Księstwo w Prusach przed 300 laty — pog. 18.10 Piosenki lwowskie i krakowskie (płyty). 18.30 „Nasz język“. 18.40 „Obóz w dolinie Mugusu“ — reportaż. 19.00 Koncert rozrywkowy (ze Lwowa). 20.00 Aud. dla wsi. 20.15 Koncert rozrywkowy ze Lwowa. 20.35 Aud. inform. 21.00 Koncert chopinowski w wyk. Zofii Rabcewiczowej. 21.30 „Narodziny wiersza“. 21.45 Fragmenty z op. „Traviata“ Verdi'ego (płyty). 22.55 Przegląd prasy i dziennik. 23.05 Wiad. z Polski w jęz. ang.

WARSZAWA II. 14.00 Zespół Jana Różewicza. 15.00 Tańce różnych narodów (płyty). 15.55 Symfonia Brahmsa (płyty). 16.40 Wiad. sportowe i Parę inform. 16.50 Kącik solistów: Śpiewa Jan Ciżyński — tenor. 17.10 Pogadanka akt. i społ. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.35 Program. 17.40 Muz. tan. 21.05 Koncert muzyki polskiej. 21.55 Fragment z powieści Flauberta: „Salambo“. 22.12 Muz. tan. i lekka (płyty). 22.55 Muzyka operowa z udz. Benjamina Gigli (płyty).

CZWARTEK, 25 maja.

WARSZAWA I: 6.30 Pieśń. 6.35. Gimnastyka. 6.50 Muzyka z płyt. 7. Dziennik. 7.15 Muzyka z płyt. 8. Audycja dla szkół. 11. „Pieśni wiosny“ — poranek dla szkół 11.25. Muzyka z płyt. 11.30 Aud. dla poborowych. 12. Hejnał. 12.03 Aud. połud. 15. „Gejzery“ — pog. 15.15 „Wspólne troski, wspólne rozrywki — dialog. 15.30 Muz. obiad. 16. Dziennik i Wiad. gospod. 16.20 Życie kulturalne wsi — odczyt. 16.40 Ork. wojsk. z Wilna. 17.20 Ogródki jordanowskie — pog. 17.30 Recital organowy F. Nowowiejskiego (z Poznania). 18.05 Walce charakterystyczne z płyt. 18.30 Recital śpiewaczy Vince Jonuskaite-Zaunione (Litwa). 19. Melodie taneczne. 20. „Nie lekceważmy tępienia chwastów“ — pog. 20.15 Polska muzyka rozrywk. 20.35 Audycjo inform. 21. Recital skrzypcowy E. Glasera (Norwegia). 21.30. „Pochodnie wieków“: „Napoleon“. 22 Muzyka tan. z płyt. 22.55 Przegląd prasy i Dziennik. 23.05. Koncert symfoniczny pod dyr. Olg. Straszyńskiego.

WARSZAWA II: 14. Gra zespół Rachonia. 15. „Wariacje“ — koncert popularny z płyt. 16. Beethoven. Trio. 16.50 Kącik solistów. Śpiewa Maria Tomanowska (sopran). 17.10 Źródła tężyzny — pog. wygł. Lech Byliński. 17.20 Życie kulturalne stolicy. 17.35 Program. 17.40 Muzyka tan. z płyt. 21.05. Muzyka z płyt 21.10 „Pyłek roślinny—dokumentem czasu“ — odczyt. 21.30 Muzyka lekka z płyt. 22.03. Utwory na śpiew i wiolonczelę w wyk. M. Zabejdy-Sumickiego (tenor) i T. Lifana (wiolończ.). 22.55. Muzyka taneczna z płyt.

KRONIKA KRAKOWSKA

Dwa posiedzenia Rady Miejskiej

W poniedziałek 22 b. m. odbyły się dwa posiedzenia Rady miejskiej: jedno poświęcone regulaminowi obrad Rady i Komisji, zwołane na żądanie Klubu PPS, drugie — celem wybrania Komisji Rewizyjnej.

Jak już donosiliśmy, Klub P.P.S. zgłosił **projekt regulaminu obrad.** Projekt ten różni się znacznie od dotychczasowego regulaminu, który oddaje pełnię władzy w ręce przewodniczącego, uszczuplając tym samym kompetencje Rady. Według obecnego regulaminu przewodniczący decyduje o tajności posiedzenia, on może ograniczyć czas przemówień do 5 minut, wreszcie do niego należy decyzja w sprawie odebrania głosu i wydalenia członka Rady miejskiej z posiedzenia. Możność zgłaszania wniosków przez radnych jest również poważnie ograniczona. Projekt regulaminu, złożony przez Klub PPS, znosi te ograniczenia a decyzje w ważnych sprawach oddaje Radzie miejskiej.

Na posiedzeniu Rady imieniem Zarządu miejskiego referował sprawę prof. dr. **Wachholz**, który w konkluzji swych wywodów zawnioskował przekazanie sprawy do regulaminowego załatwienia t. j. do odesłania do Komisji prawniczej, która by w ciągu miesiąca miała opracować regulamin i przedstawić Radzie swoje wnioski.

Przeciw temu wnioskowi wystąpił tow. dr. **Rosenzweig**, który postawił wniosek o wybór specjalnej Komisji regulaminowej, złożonej z 9 członków, z tym, że Komisja ta ma opracować regulamin przed obradami budżetowymi Rady.

Sprzeciwił się temu dr. **Dobrowolski** („Ozon"), który poparł wniosek magistratu. R. m. dr. **Ogrodziński** (endek) opowiedział się za wnioskiem socjalistycznym z tą poprawką, aby powiększyć skład Komisji do 12 członków i wybrać do niej członków proporcjonalnie. Klub PPS zgodził się na powiększenie członków Komisji.

PORAŻKA TYMCZASOWEGO PREZYDENTA

P. dr. Czuchajowski usiłował początkowo przemycić swój wniosek przez swoistą interpretacje, ale wobec sprzeciwu Klubu P. P. S. poddał wniosek Magistratu pod głosowanie, które dało wynik negatywny. Za wnioskiem głosował tylko „Ozon", **przeciw — olbrzymia większość** Rady. **Wynik głosowania był do pewnego stopnia votum nieufności dla komisarza.** P. dr. Czuchajowski nie posiada większości i powinien z tego wyciągnąć odpowiednie konsekwencje. Jeśli sam tego nie uczyni — zmusi go Rada miejska, wybierając prezydenta miasta.

Następnie Rada uchwaliła wniosek socjalistyczny.

Wybrano 12 członków Komisji regulaminowej, a to: 4 z P.P.S. i „Bundu", 4 z „Ozonu", 2 z Klubu narodowego i 2 z Klubu żydowskiego.

Z ramienia socjalistów weszli tow.: dr. Feiner (Bund), M. Łachecki (PPS), K. Przybyś (PPS) i dr. Rosenzweig (PPS). Na tym zakończyło się pierwsze posiedzenie Rad miejskiej.

WYBORY KOMISJI REWIZYJNEJ

Po przerwie nastąpiło drugie posiedzenie, na którym dokonano wyboru Komisji rewizyjnej.

Na przewodniczącego posiedzenia wybrano drogą losowania r. m. Jakubowskiego (Ozon). Kontrkandydat tow. **Bocian** otrzymał równą liczbę (34) głosów. Na przewodniczącego Komisji rewizyjnej postawiono dwie kandydatury: t. **Czerwieńca** i dyr. Kochanowskiego. W pierwszym głosowaniu tow. Czerwieniec otrzymał 28 głosów, dyr. Kochanowski 34 głosy, 6 kartek oddano białych. Żaden zatym z kandydatów nie dostał wymaganej większości głosów obecnych na posiedzeniu radnych.

Wobec takiego wyniku głosowania tow. dr. **Szumski** postawił wniosek odroczenia posiedzenia. Wbrew temu stanowisku przewodniczący zarządził ponowne głosowanie „w którym tow. **Czerwieniec** uzyskał 27 głosów, dyr. **Kochanowski** 35 głosów, 6 kartek białych. Dyr. Kochanowski został wybrany przewodniczącym Komisji rewizyjnej.

Z kolei przystąpiono do wyboru 8 członków Komisji rewizyjnej: z Klubu PPS wybrano 3 członków ttow. **Czerwieńca, Piotrowskiego i Wójcika,** z Klubu „Ozonu" 3-ch członków, z endecji 1 i z Klubu żydowskiego 1.

Następnie odbyły się wybory zastępcy przewodniczącego Komisji, kandydat PPS tow. **Czerwieniec** otrzymał 35 głosów, kandydat „Ozonu" dr. Jędrzejewski 31 głosów, 2 kartki białe. Tow **Czerwieniec** został wybrany zastępcą przewodniczącego Komisji rewizyjnej.

Na marginesie wyborów do Komisji rewizyjnej trzeba zauważyć, że klub „Ozonu", liczący 22 członków otrzymał przewodniczącego, co nie odpowiada rzeczywistemu układowi sił na Radzie miejskiej. Według zasad słuszności i sprawiedliwości **mandat przewodniczącego winien przypaść Klubowi PPS, który łącznie z „Bundem" rozporządza 26 głosami.** Ale z tymi zasadami nie liczył się nigdy i nie liczy „Ozon" i endecja.

Na końcu posiedzenia tymczasowy prezydent odczytał wniosek r. m. Szemplińskiego („dziki") w sprawie sanitarno - porządkowej. Wniosek ten przekazano do regulaminowej załatwienia.

Pociąg popularny do Lwowa

Liga Popierania Turystyki — Delegatura w Krakowie organizuje w dniach 27/29 wycieczkę pociągiem popularnym z Krakowa i Tarnowa do Lwowa pod hasłem „Zielone Święta we Lwowie".

Odjazd z Krakowa 27 b. m. (sobota) około godz. 22-ej, odjazd z Tarnowa o godz. 23-ej, przyjazd do Lwowa 28 b. m. o godz. 6-ej, odjazd ze Lwowa dnia 25.5 (poniedziałek) o godz. 23-ej, przyjazd do Krakowa dnia 30.5 b. r. o godz. 6-ej.

Opłata za przejazd tam i z powrotem wraz z kuponem upoważniającym do bezpłatnego zwiedzenia miasta wynosi: z Krakowa 13.70 zł., z Tarnowa 11.50 zł.

Uczestnicy dojeżdżający do pociągu popularnego ze stacyj położonych w obrębie od 20 do 150 klm. od Krakowa i Tarnowa korzystają na podstawie wykupionej karty kontrolnej z 50 proc. zniżki dojazdowej i powrotnej.

Repertuar

TEATR M. IM. J. SŁOWACKIEGO.

Środa, 24 maja b. r.: „W perfumerii".

Czwartek, 25 maja b. r.: „Gałązka rozmarynu".

Kina

ADRIA: „Krzyk na ulicy" i „Dzień na wyścigach".
KINO DOMU ŻOŁNIERZA: „Szar ża lekkiej brygady".
ATLANTIC: „Miasteczko Belz" i „Biały motyl".
STELLA: „Wielki dzień".
ŚWIT: „Zdobywcy Marokka".
UCIECHA: „Orły przestworza".
WANDA: „Piętno zdrady".
PROMIEŃ: „Kibic".
LOPP: „W cieniu krzyża".

Radio krakowskie

ŚRODA, 24 maja.

6.57 Pieśń poranna. 8.10 Płyta za płytą... 11.25 Muzyka (płyty z Warszawy). 14.00 Pieśni majowe z Wieży Mariackiej. 14.10 Muzyka rozrywkowa w wyk orkiestry Rozgłośni Katowickiej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego (z Katowic). 14.40 Pogadanka dla kobiet: „Pisma kobiece w Polsce" w opr. dr. Janiny Feldmanowej. 14.50 Odczytanie programu na dzień następny. 14.55 Wiadomości gospodarcze. 18.00 Wiadomości bieżące. 18.05 Polskie pieśni chóralne w wyk. chóru (męskiego i mieszanego) Urzędników Wojskowych pod dyr. Franciszka Koniora. 20.00 Lokalne wiadomości sportowe. 20.05 „Skrzynka techniczna" w opr. inż. Mariana Sowińskiego. 21.45 Muzyka lekka (płyty). 22.00 „Impreza imć pana Milicera" (o powieść heroikomicznej Dygasińskiego), szkic literacki w opr. dr. Franciszka Bielaka. 22.15 Koncert solistów. Wykonawcy: Julia Ilnicka (śplew), Adolf Peters (skrz.), Janina Gerhardt (akomp.) 23.05 Zakończenie audycji.

CZWARTEK, 25 maja.

6.57 Pieśń poranna. 8.10 Płyta za płytą. 8.45 Skrzynka dla dzieci wiejskich w opr. Toli Rettingerowej. 11.25 Muzyka (płyty z W-wy). 14. Pieśni majowe z Wieży Mariackiej. 14.10 Muzyka obiadowa z płyt. 14.50 14.50 Odczytanie programu na dzień następny. 14 55 Wiadomości gospodarcze. 18.05 Sławni pianiści (płyty). 20. Lokalne wiadomości sportowe. 20.05 „Dobry wieczór państwu" w opr. St. Broniewskiego. 22. Odczyt p. t. „Zagadnienie rolnictwa tropikalnego" wygł. dr. W. Omicki, doc. U. J. 22.15 Muzyka taneczna w wyk. orkiestry jazzowej Zw. Zaw. Muzyków pod dyr. T. Pileskiego. 23.05 Zakończenie audycji.

Półkolonie wakacyjne

Półkolonie wakacyjne dla dzieci w wieku od 5 do 14 lat będzie prowadziło **Krakowskie Towarzystwo Przeciwgruźlicze** w nowo wybudowanym pawilonie w parku im. Dra Jordana.

Dzieci przebywają w półkolonii od godz. 8 do 17 i dostają na miejscu śniadanie, obiad i podwieczorek.

Wpisy przyjmuje się w Wydz. Zdrowia Publ., Ratusz, pl. WW. Świętych, od godz. 5 do 7 wieczorem codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt w czasie od 22 maja do 24 czerwca 1939 r.

Niedzielne wybory samorządowe

Ciechanów

W Ciechanowie na 24 radnych mandaty otrzymały:
PPS — 4 mandaty
OZN — 9 mandatów
Str. Nar. — 5 mandatów
Listy żydowskie—6 mandatów.

Brześć Kujawski

Brześć Kujawski w pow. włocławskim nie pozostał w tyle. Wybrano tam 16 radnych. Podział mandatów — jak następuje:
PPS — 9 mandatów
OZN — 6 mandatów
Lista żydowska — 1 mandat.

Nowy Sącz

W Nowym Sączu wybrano 32 radnych. Mandaty otrzymały:
PPS — 10 mandatów,
Str. Ludowe — 1 mandat
OZN — 14 mandatów
Listy żydowskie—7 mandatów.

Wycieczka T.U.R. do Straży Pożarnej

W sobotę 27 maja o godz. 6-ej po południu odbędzie się zbiórka przed strażnicą na wycieczkę do Straży Pożarnej.

Uczestnicy wycieczki zapoznają się z ciężką pracą strażaka, ze służbą ratowniczą, urządzeniami przeciwpożarowymi.

ZE ŚLĄSKA

Wybuch prochu w „Lignozie"

W czasie prac rozbiórkowych na terenie nieczynnej już fabryki prochu „Lignozy" w Boruszowcu pow. tornogórski wydarzył się nieszczęśliwy wypadek. Przy rozbijaniu łomem żelaznych konstrukcji nastąpiła eksplozja jakichś resztek materiałów wybuchowych, pozostałych gdzieś w kącie. Zajęły one przypuszczalnie od iskry, powstałej przy uderzeniu łomem w stal.

Płomienie wybuchającego materiału poparzyły ciężko zatrudnionego przy tej pracy robotnika Maksymiliana Kwaśnioka z Boruszowca. W stanie groźnym odstawiono go na kurację do szpitala powiatowego w Tarnowskich Górach.

Sadysta znęca się nad żoną i dziećmi

Lokatorki domu przy ul. Szkolnej 4 w Orzegowie powiadomiły zbiorowo policję o nieludzkim traktowaniu i znęcaniu się nad Reginą Haase przez jej męża 34 letniego Józefa Haase, który bije żonę bykowcem, zmusza do rozbierania się wobec dzieci oraz każe na klęczkach błagać o wybaczenie i modlić się.

Skutkiem tych tortur Regina Haase w wi[illegible] wypadkach nie mogąc tego znieść ucieka z domu i nocuje u obcych ludzi. Wówczas to Haase bije swoje dzieci 10-letniego Gerharda i 8-letnią córkę Elżbietę i każe im iść szukać matki.

Policja skierowała w tej sprawie doniesienie do prokuratora. W tym samym dniu Haase zwrócił się do policji z doniesieniem na żonę, iż z jej winy nabawił się pewnej choroby. Jak się przedstawia sprawa wykażą dochodzenia.

Wiadomości różne

Do mieszkania Dolores Szkudlik w Nowej Wsi zgłosiła się w styczniu br. jakaś nieznajoma kobieta, która powołując się na rzekome polecenie zamężnej córki Szkudlikowej, prosiła o doręczenie dla córki pewnej kwoty pieniężnej, albowiem znajduje się ona rzekomo w nędzy. Szkudlikowa uwierzyła wymownej nieznajomej i wręczyła jej pewną kwotę dla córki. Okazało się jednak, że to wszystko było wymysłem, jaki zrodził się w głowie niejakiego Alojzego Cipy z Nowej Wsi, który użył do tej roli swoją przyjaciółkę Elżbietę Staniczek z Nowej Wsi.

Oboje zasiedli na ławie oskarżonych i zostali skazani po 6 miesięcy więzienia.

*

Na skrzyżowaniu ulic Nowowiejskiej i 11 Listopada w Zgodzie idąca lewą stroną ulicy w kierunku jazdy 28-letnia Maria Ogórek (11 Listopada 14), została najechana z tyłu przez nieprzepisowo jadący samochód osobowy.

Padając na kamienie jezdni kobieta doznała obrażeń głowy, prawej ręki i prawę nogi. Kierowca zatrzymał wprawdzie samochód, ale widząc skutki, odjechał nie czekając konsekwencji.

Ranną odstawiono karetką sanitarną do szpitala hitniczego w Świętochłowicach, gdzie pozostała na kuracji. Ustaleniem osoby kierowcy zajęła się policja.

Uroczyste otwarcie domu mieszkalnego i części społecznej

Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

W dniu 21 maja 1939 r. odbyło się w Krakowie przy ulicy Parkowej w wykończonym bloku Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, w świetlicy „Uroczyste otwarcie domu mieszkalnego" i oddanie go do użytku członków.

Na program uroczystości złożyło się powitanie przybyłych gości i reprezentantów władz państwowych, samorządowych, spółdzielczych, ruchu zawodowego i politycznego z terenu Warszawy i Krakowa.

Uroczystość zagaił odpowiednim przemówieniem prezes Rady Nadzorczej Krak. Spółdz. Mieszkaniowej tow. Jan Packan, który po zagajeniu, przywitał delegata Ministra Skarbu, prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego w Krakowie, inż. Rokosza, przedstawiciela Zarządu Miasta w osobie tow. dr. Pajdaka, przedstawiciela Społecznego Przedsiębiorstwa Budowlanego w Warszawie i Związku Rewizyjnego ob. Szwalbego, przedstawicieli Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej w osobach tow. Nowickiego i ob. inż. Żakowskiego, przedstawiciela Zarządu Gł. ZZK tow. Mastka, przedstawiciela TUR tow. dr. Feliksa Grossa, oraz wszystkich innych przedstawicieli organizacji zawodowych, spółdzielczych i P.P.S., przedstawiciela Spółdzielni „Praca", zebranych gości i członków własnej Spółdzielni.

W końcu zagajenia odczytano telegram od p. ministra Skarbu E. Kwiatkowskiego, który złożył tą drogą Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej życzenia dalszej owocnej pracy w budownictwie tanich mieszkań robotniczych i telegram z TOR., również z życzeniem dalszej owocnej pracy.

Następnie prezes Rady Nadzorczej tow. Packan udzielił głosu przewodniczącemu Zarządu Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej tow. Batorowi, który w treściwym referacie scharakteryzował historię i ideę powstania Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej oraz omówił trudności, jakie się piętrzyły w realizowaniu dzieła — wybudowania pierwszego bloku mieszkalnego.

Na wstępie mówca podniósł z uznaniem życzliwe ustosunkowanie się większości władz, tak państwowych jak i samorządowych do ciężkiego zadania, jakie podjął Zarząd Spółdzielni oraz przedstawił potrzebę dalszego gruntowania budownictwa tanich mieszkań robotniczych.

W końcu swego referatu tow. Bator podał dalszy plan rozbudowy osiedla robotniczego na Krzemionkach i zaapelował do reprezentantów władz państwowych i samorządowych, oraz do centralnych organów ruchu spółdzielczego o poparcie Zarządu w jego dalszej trudnej pracy przy realizacji zamierzonych planów. Z uznaniem podniósł również współpracę wszystkich Spółdzielni pracy, które wykonywały swoje zadania przy budowie bloku.

Z kolei członek Zarządu Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej ob. Piotrowski uzupełnił referat tow. Batora sprawozdaniem gospodarczym, naświetlając charakterystyczne cechy gospodarczej działalności Zarządu, przyczym specjalnie scharakteryzował współpracę Spółdzielni „Praca" podkreślając z uznaniem społeczne podejście i nastawienie kierownictwa tych Spółdzielni, jak niemniej owocną pracę robotników, uświadomionych i zorganizowanych.

Następnie składali życzenia Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej: delegat SPB z Warszawy ob. Szwalbe, delegat Zarządu Miasta tow. Pajdak, delegat TUR tow. dr. Feliks Gross, delegat Rady Związków Zawodowych tow. Przybyś, delegat Związku Pracowników Instytucji Użyteczności Publicznej tow. Łachecki, delegat Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej tow. Nowicki, w imieniu członków Krakowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej t. Bomba i delegat Zarządu Głównego ZZK tow. Mastek.

Osobiście na ręce przewodniczącego Zarządu K. S. M. złożyli życzenia owocnej tpracy delegat Banku Gospodarstwa Krajowego dyr. inż. Rokosz, delegat Min. Skarbu radca Arct i inni delegaci.

Z kolei tow. Bator podał do wiadomości zebranych gości i członków Spółdzielni, że Zarząd i Rada Nadzorcza Krak. Spółdz. Mieszkaniowej w dużym uznaniu dla współpracy SPB z Warszawy i p. arch. Wallisa postanowiły dla uczczenia ich zasług przeznaczyć z rezerw K. S. M. kwotę 50 złotych na FON i 50 zł. na Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci.

Przed uroczystością i podczas uroczystości przygrywała orkiestra kolejarzy z Płaszowa. Po ukończeniu uroczystości obecni oglądali poszczególne mieszkania, wyrażając się z uznaniem o planach bloku i jego wykonaniu.

Klasa pracująca miasta Krakowa i Zarząd K. S. M. spodziewają się, że po wykonaniu swego pierwszego zadania w dziedzinie budownictwa mieszkaniowego znajdą poparcie i zrozumienie u czynników miarodajnych przy kontynuowaniu dalszej akcji budowy bloków mieszkalnych, aby — tak, jak podnieśli poszczególni delegaci w życzeniach zapewnić choć skromne rozmiarami, ale słoneczne mieszkania dla rodzin robotniczych, zwłaszcza dla dzieci proletariatu — tych, którzy mają być w przyszłości pełnowartościowymi, dojrzałymi obywatelami kraju.

Tragedia bezdomnej

Wezwano Pogotowie Ratunkowe do Marii Ząbek, bezdomnej, która nagle zasłabła na brzegu Wisły u wylotu ul. Paulińskiej. Ząbek przewieziono do szpitala św. Łazarza.

100 właścicieli nieruchomości ukaranych grzywnami

W krakowskim starostwie grodzkim odbyło się 120 rozpraw karnoadministracyjnych przeciw właścicielom nieruchomości, obwinionym o nieodnowienie fasad realności i mimo nakazów władz, o nieoczyszczenie podwórzy i t. p. Około 100 obwinionych właścicieli nieruchomości ukarano grzywnami od 100 do 500 złotych.

W najbliższych dniach odbędą się dalsze rozprawy o te wykroczenia.

Postrzelenie strażnika żupy solnej w Wieliczce

W Wieliczce koło żup solnych dwóch nieznanych sprawców strzeliło 4-krotnie z krótkiej broni palnej do strażnika żup solnych, Franciszka Boguckiego.

Mimo postrzelenia w nogę, Bogucki usiłował schwytać złoczyńców, którzy jednak zdołali zbiec.

Radio Śląskie

ŚRODA, 24 maja.

5.30 „Dzień dobry". 6.30 Program na dziś. 11.25 Muzyka — płyty z W-wy. 14.00 Pieśni majowe z Wieży Mariackiej w Krakowie. 14.10 Muzyka rozrywkowa w wykonaniu Orkiestry Rozgłośni Katowickiej pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego. 14.40 „Na podniebnych szlakach". 14.50 Wiadomości bieżące i giełda. 18.00 Audycja okolicznościowa. 18.25 Wiadomości sportowe. 20.00 Z życia gospodarczego Śląska: Warunki pracy kupiectwa śląskiego — pogadanka wygłosi Jerzy Ziemięcki. 20.1[illegible] Muzyka — płyty. 21.45 Muzyka polska (płyty). 22.00 „W ogródku letnim. 23.05 Zakończenie programu.

CZWARTEK, 25 maja.

5.30 „Dzień dobry"—wesoły montaż płytowy. 6.30 Program na dziś. 11.25 Muzyka (płyty z W-wy). 1[illegible] Muzyka rozrywkowa w wyk. Orkiestry Rozgłośni Katowickiej pod dyr. J. Leszczyńskiego. 14.50 [illegible]ka społeczna. 14.55 Wiadomości bieżące i giełda. 18.05 Z albumu speakera. 18.25 Wiadomości sportowe. 20. Rozmowę ze słuchaczem przeprowadzi Jerzy Tepa. 20.10 Muzyka z płyt. 22. „Szarą godziną" — audycja słowno muzyczna w oprac. H. Tymienieckiej. 23.05 Zakończenie programu.

Redaktor MIECZYSŁAW NIEDZIAŁKOWSKI

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo - Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.